

Aktörsundersökning inom trafiksäkerhet väg 2024

Företag som arbetsgivare och transportköpare

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Bakgrund, syfte och genomförande	6
Företagens syn på trafiksäkerhet	11
Köra i tjänsten	23
Företagens fordon	35
Transportupphandling	41
Bakgrundsinformation	50
Bilagor	54

Sammanfattning

Sammanfattning

Trafiksäkerhet ses som en viktig del inom företagen där påverkansmöjligheter och insatser främst gäller företagets medarbetare

- Både HR och Transportupphandling inom företagen anser att företaget har goda möjligheter att påverka trafiksäkerheten för sina medarbetare. Däremot råder det delade meningar kring möjligheten att påverka trafiksäkerheten för leverantörer, kunder och övriga trafikanter i trafiken. Transportansvariga i företagen anser i högre grad än HR att företaget kan påverka trafiksäkerheten.
- Företagens syn är att ansvar och orsaker vad gäller trafikolyckor främst ligger hos den enskilda medarbetaren och i lägre grad utifrån de förutsättningar som organisationen ger.
- Såväl HR som Transportupphandling anser att företaget arbetar aktivt med insatser för trafiksäkerhet – framförallt ses det som en viktig arbetsmiljöfråga.
- Omkring hälften av företagen har i hög grad policy och riktlinjer för trafiksäkerhet, särskilt gällande medarbetares resor i tjänsten. Krav i policy/riktlinjer finns främst gällande att köra nykter, följa hastighetsgränser och använda bilbälte.
- De flesta företag har rutiner för att informera sina medarbetare kring policy och riktlinjer, men dialog och utbildningar kring dessa delar sker i varierande grad. Många genomför inte uppföljning av hastighetsefterlevnaden bland sina medarbetare.
- Drygt var fjärde känner till Trafikverkets stödmaterial för Trafiksäkra verksamheten.

Sammanfattning

Trafiksäkerhetskrav ställs och följs upp i hög utsträckning gällande företagens köpta/leasade bilar och lastbilar

- De allra flesta företag ställer trafiksäkerhetskrav på köpta/leasade bilar. Krav ställs främst på att bilarna har system för hastighetsuppföljning samt viss nivå enligt Euro NCAP.
- Bland de företag som har lastbilar är det vanligt att trafiksäkerhetskrav ställs på fordonen. De ställda trafiksäkerhetskraven på företagets fordonsflotta anses följas upp i hög utsträckning.

Kravställande på leverantörers trafiksäkerhet sker i något lägre grad

- Många företag uppger att de till viss del ställer trafiksäkerhetskrav på leverantörerna av gods-/varustransporter. Kraven avser främst att det finns trafiksäkerhetspolicy samt att risker är inkluderade i arbetsmiljöarbetet. Däremot ställer få krav på certifiering.
- Vad gäller transporter ställer en majoritet krav på policy för nykterhet, men även policy för bältesanvändning och rutiner för trafiksäker körning är vanligt förekommande.
- Gällande fordonen har de flesta företag krav att leverantören ska uppfylla god trafiksäkerhetsstandard för lätta och tunga lastbilar.

Bakgrund, syfte och genomförande

Genomförande

Bakgrund

- Många aktörer behöver genomföra åtgärder för att vi ska nå de mål för trafiksäkerheten i vägtrafiken som är beslutade av regeringen. Trafikverket bedriver samverkan i olika former med de aktörer som har betydande påverkan på trafiksäkerheten i syfte att stödja och uppmuntra aktörerna till att vidta åtgärder. Aktörssamverkan möjliggörs genom ett regeringsuppdrag som innebär att leda övergripande samverkan i trafiksäkerhetsarbetet.
- Som underlag till Trafikverkets insatser inom nationell aktörssamverkan för ökad trafiksäkerhet finns ett behov av att fånga och följa aktörernas syn på trafiksäkerhet, och aktörernas engagemang och ansvarstagande när det gäller trafiksäkerhet, genom återkommande *aktörmätningar*.
- Denna mätning riktar sig mot aktörgruppen bolag, privata och statligt ägda.

Syfte och målgrupper

Syftet med undersökningen är att fånga företagens syn på trafiksäkerhet och deras insatser för ökad trafiksäkerhet i rollen som arbetsgivare (resor i tjänsten) och i rollen som transportköpare. Som transportköpare kan företagen påverka genom sitt kravställande vid köp av transporter eller av varor och tjänster som genererar transporter.

Målgrupper för undersökningen är privata och statligt ägda bolag som är stora transportköpare.

- 30 statligt ägda bolag med transporter har valts ut att ingå i undersökningen.
 - 30 privata bolag med minst 200 anställda samt 270 privata bolag med minst 50 anställda har valts ut slumpmässigt inom ett antal transportintensiva branscher så som tillverkning, detaljhandel, byggverksamhet, transport och magasinering samt vård och omsorg. I avsnitt Bakgrund redovisas vilka branscher som ingår.
- Undersökningen har riktats dels till ansvariga inom HR, dels till ansvariga för transportupphandling inom företagen.

Genomförande

Urval

- Ett företagsregister med slumpmässigt utvalda företag har köpts in från adressleverantör. Förutom företagsuppgifter har kontaktuppgifter för företagets HR-chef, logistikchef, inköpschef samt VD beställts. I de fall sådana kontaktuppgifter inte varit tillgängliga har kompletteringar gjorts genom manuella sökningar på företagets webbsidor och bland större företag sökning via företagets telefonväxel.
- Undersökningsdelen för HR vänder sig till den som arbetar inom HR/personalavdelning och som kan uttala sig om hur företaget arbetar med resor i tjänsten och egna transporter. I de allra flesta fall har frågorna besvarats av företagets HR-ansvarig och i några enstaka fall av företagets VD.
- Undersökningsdelen för transportupphandling vänder sig till den/de som arbetar som logistikansvarig, inköpsansvarig eller motsvarande och som kan uttala sig om företagets riktlinjer för trafiksäkerhet vid köp av transporter. Bland drygt hälften av deltagande företag har frågorna besvarats av företagets VD. Övriga befattningar bland svarande är logistikansvarig samt personalansvarig.
- I avsnitt Bakgrundsinformation redovisas fördelning av svarande per befattning.

Genomförande

Enkät

Formuläret innehåller fyra frågeavsnitt som riktar sig till HR respektive ansvarig för transportupphandling inom företaget:

- A. **Företagets syn på trafiksäkerhet samt kännedom och användning av stöd och verktyg**, till exempel Trafiksäkra verksamheten *(ställs till både HR och transportupphandling)*
- B. **Köra i tjänsten** *(ställs till HR)*
- C. **Företagets fordon** *(ställs till HR)*
- D. **Transportupphandling** *(ställs till transportupphandling)*

De olika avsnitten har kunnat besvaras av olika personer inom företaget och i enkäten har respondenterna fått ange hur många som besvarat frågorna, vilken roll uppgiftslämnarna har samt hur länge man arbetat inom företaget.

Frågebatteriet är framtaget av Trafikverket i samarbete med Origo Group. Underlag är hämtat från [Trafiksäkra verksamheten](#) och [Trafiksäkerhetslyftet](#).

Genomförande

Metod

- **Insamlingsmetod:** Datainsamlingen har inletts med uppsökande telefonkontakt bland de statligt ägda bolagen samt de största privata företagen (minst 200 anställda), i syfte att identifiera rätt mottagare inom HR och transport. Därefter har e-postutskick genomförts till samtliga företag med information om mätningen och länk till webbenkät.
- **Insamlingsperiod:** December 2024 – februari 2025.
- **Inkomna svar:** Totalt deltog 109 av 330 företag (33%). 30 företag svarade på både HR- och Transportenkäten, medan 79 valde att svara på en av dessa.
 - För enkät delar för HR svarade 66 företag, varav 9 är statligt ägda bolag och 57 är privata företag.
 - För enkät delar för transportupphandling svarade 73 företag, varav 8 statligt ägda bolag och 65 privata företag.

De inkomna svaren har en god spridning sett till olika branscher. Inom HR är deltagandet något högre bland företag inom tjänstesektorn, medan för Transportupphandling är deltagandet något högre inom branscherna tillverkning och transport. Se även avsnitt Bakgrundsinformation.

- **Redovisning:** Utöver denna rapport finns separata bilagor där dels samtliga öppna svar redovisas, dels fullständiga datatabeller med nedbrytningar på undergrupper som företagsstorlek, privat/statligt bolag och roll på respondent.

	Antal utskick	Antal svar	Svarsfrekvens
Privata företag			
Enkät delar för HR (frågeavsnitt B-C)	300	57	19%
Enkät del för transportupphandling (frågeavsnitt D)	300	65	22%
Statliga bolag			
Enkät delar för HR (frågeavsnitt B-C)	30	9	30%
Enkät del för Transportupphandling (frågeavsnitt D)	30	8	27%
Totalt antal företag	330	109	33%

Företagens syn på trafiksäkerhet

Påverkansmöjligheter

Ansvar

Insatser

Stöd och verktyg

Företagets syn på trafiksäkerhet

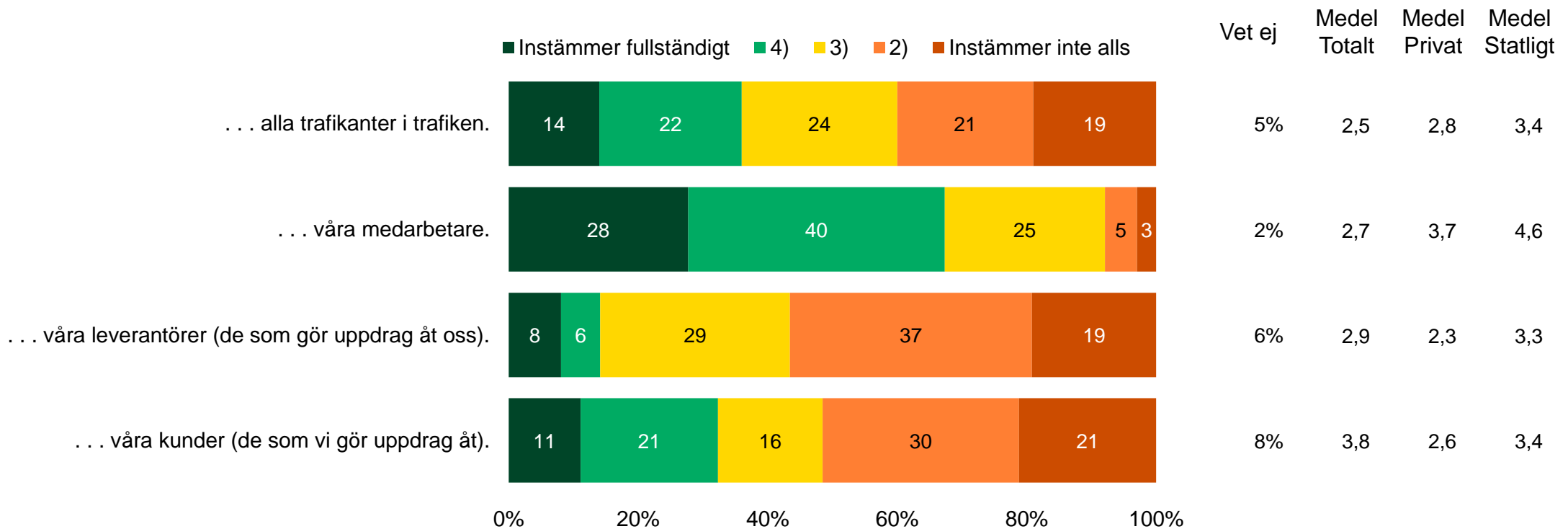
Denna del visar synen på trafiksäkerhet hos HR respektive transportupphandling hos företagen. Resultaten speglar inte nödvändigtvis hela företagets syn, utan snarare de synsätt som finns hos nämnda professioner vad gäller:

- Påverkansmöjligheter – organisationens möjligheter att påverka trafiksäkerheten för alla trafikanter i trafiken, för sina medarbetare, för sina leverantörer och för sina kunder.
- Ansvar – företagets syn på ansvar och orsaker vad gäller trafikolyckor utifrån om det ligger hos den enskilda medarbetaren och/eller hos de förutsättningar som organisationen ger.
- Insatser – i vilken grad organisationen arbetar för trafiksäkra resor och transporter och ser trafiksäkerhet som arbetsmiljö- och hållbarhetsfrågor.

Resultat för HR-ansvariga inom företagen

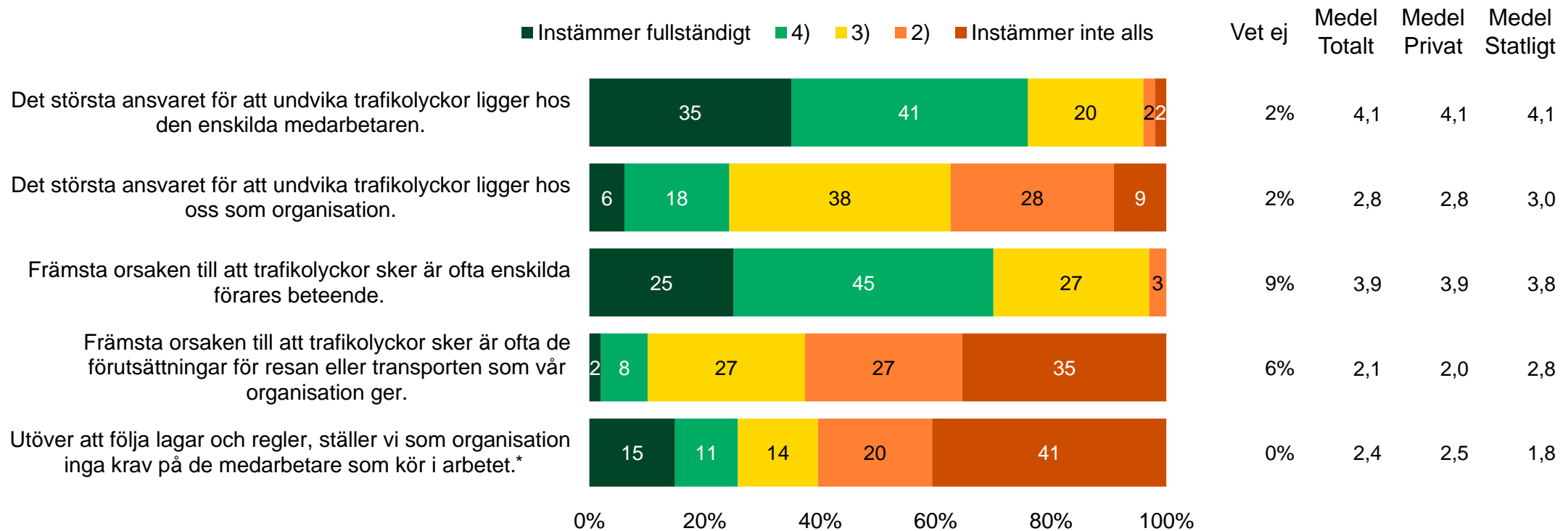
HR anser att företaget har goda möjligheter att påverka sina medarbetare, men i låg grad kunder och leverantörer

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?
 Vi som organisation har goda möjligheter att påverka trafiksäkerheten för . . .

Det största ansvaret för att undvika trafikolyckor anses ligga hos den enskilda medarbetaren

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?

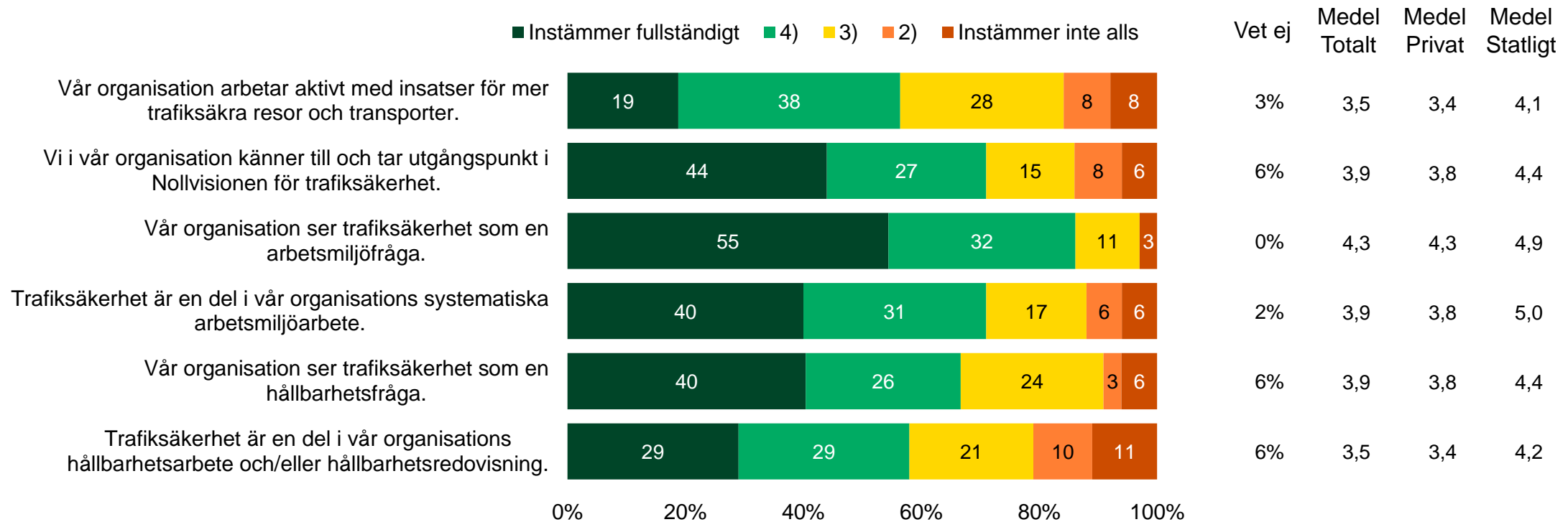

Bas: Samtliga respondenter (HR), n=66

* Notera att i denna fråga är ett lågt resultat bra/positivt.

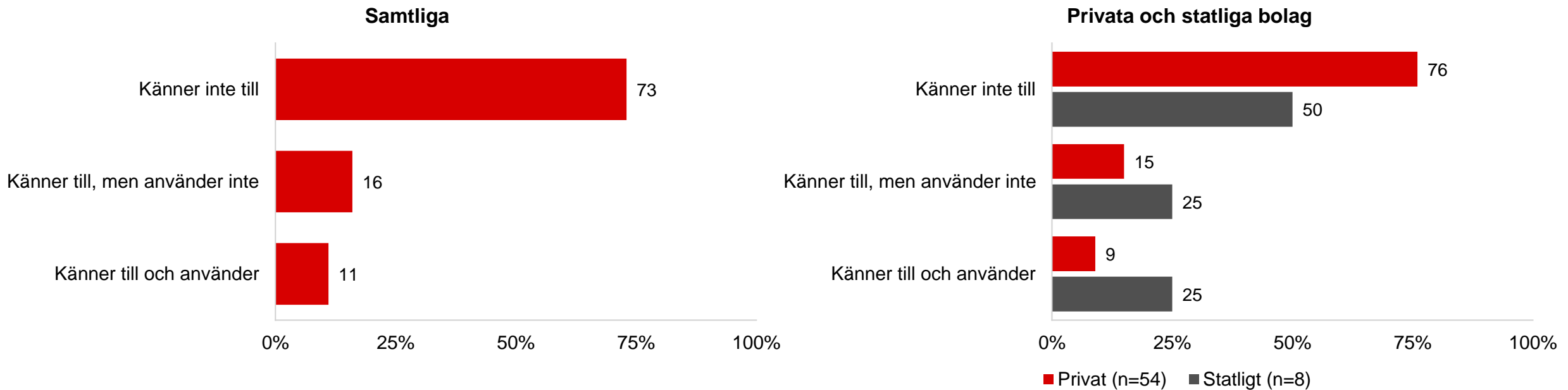
HR anser att företaget arbetar aktivt med insatser för trafiksäkerhet, särskilt statliga bolag

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?

Bland HR-ansvariga är det drygt var fjärde som känner till Trafikverkets stödmaterial

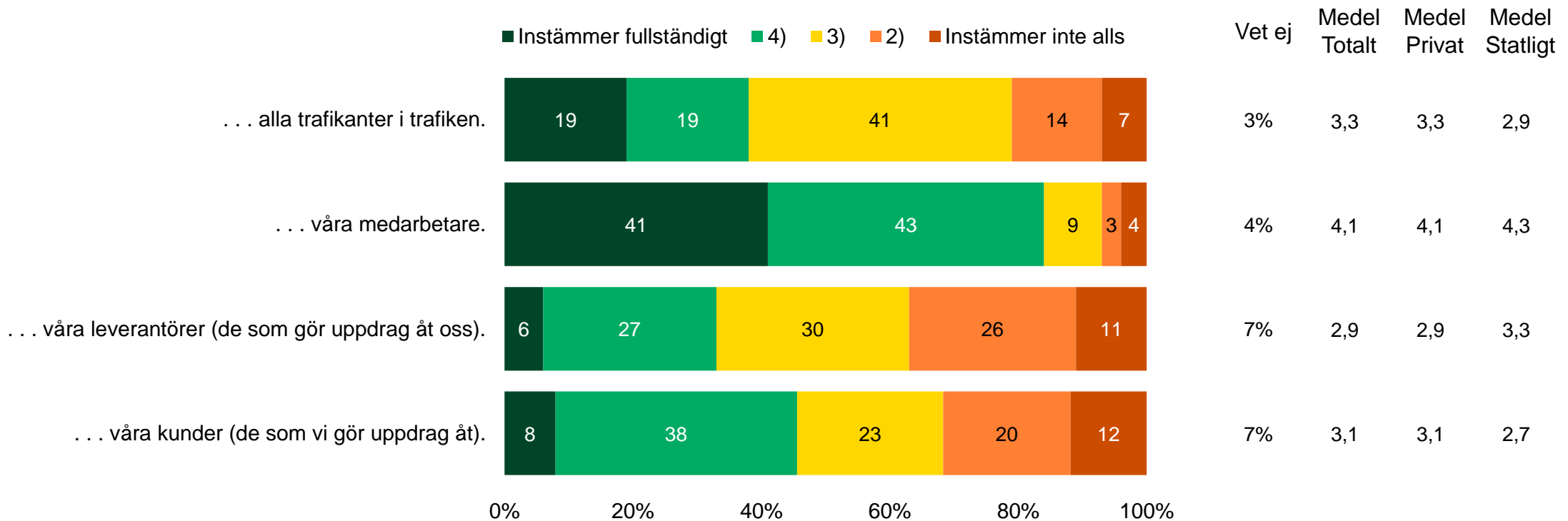
Känner du till Trafikverkets stödmaterial för Trafiksäkra verksamheten?

Resultat för transportansvariga inom företagen

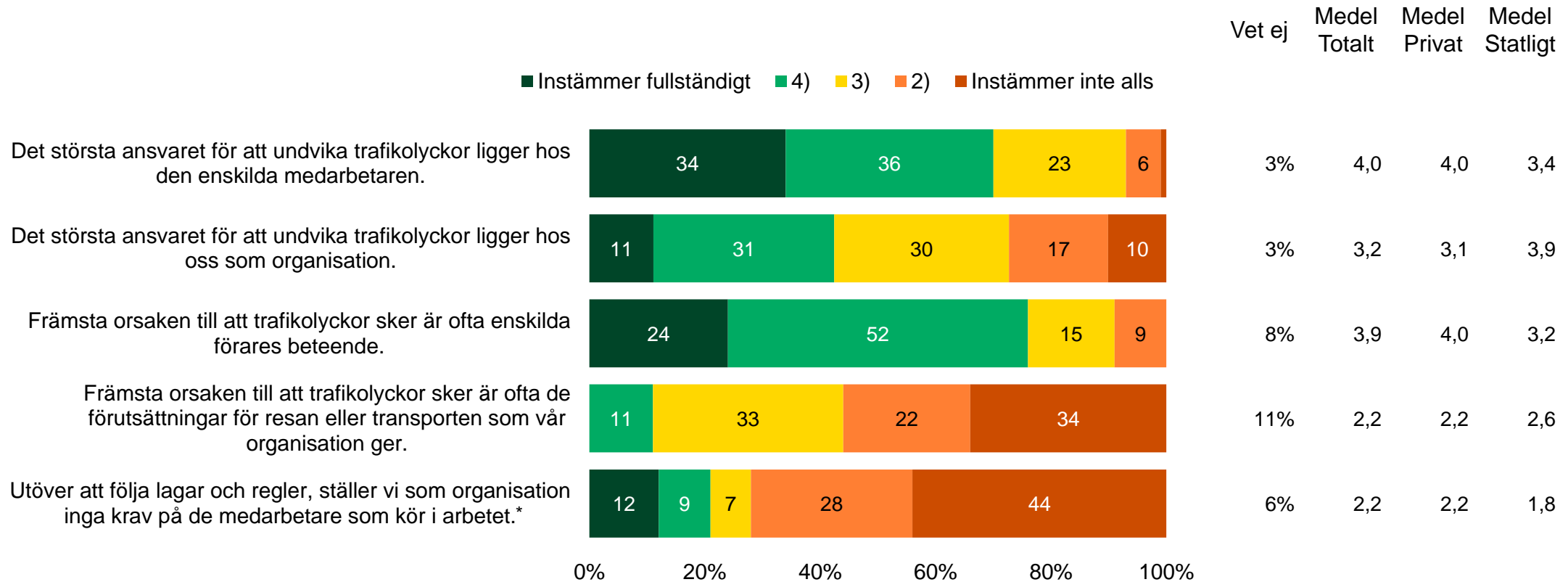
Transportansvariga i företagen anser i högre grad än HR att företaget kan påverka trafiksäkerheten

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?
Vi som organisation har goda möjligheter att påverka trafiksäkerheten för . . .

Det största ansvaret för att undvika trafikolyckor anses ligga hos den enskilda medarbetaren

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?

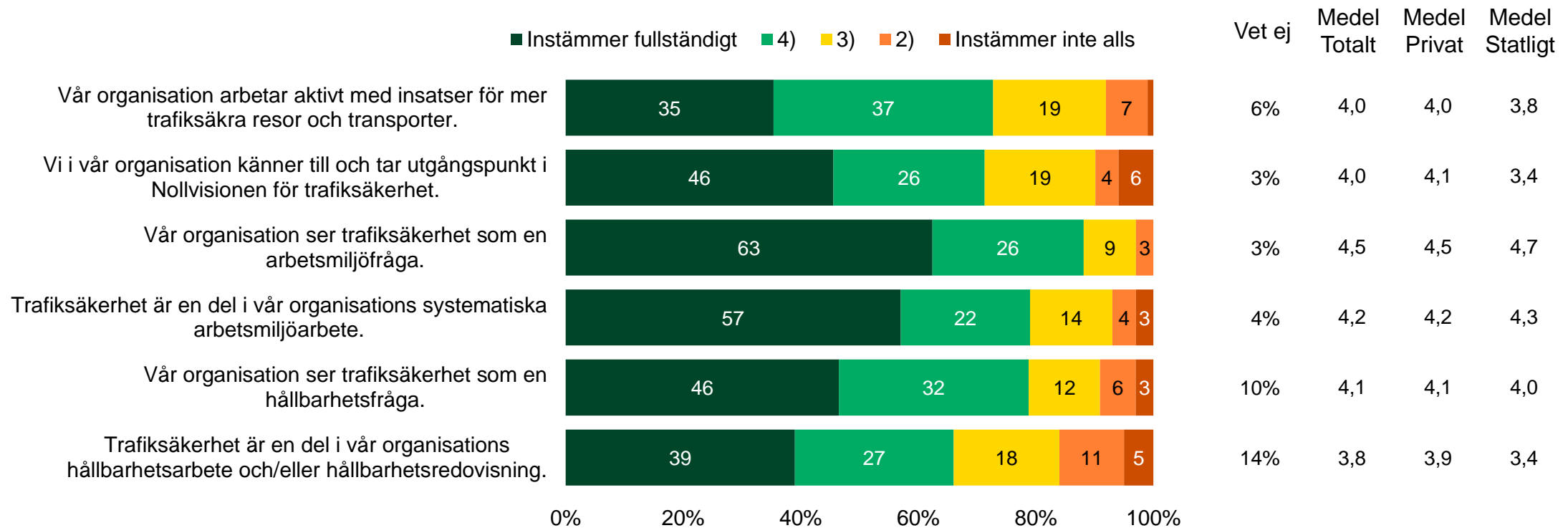

Bas: Samtliga respondenter (Transport), n=72. 1 respondent har ej besvarat frågan

* Notera att i denna fråga är ett lågt resultat bra/positivt.

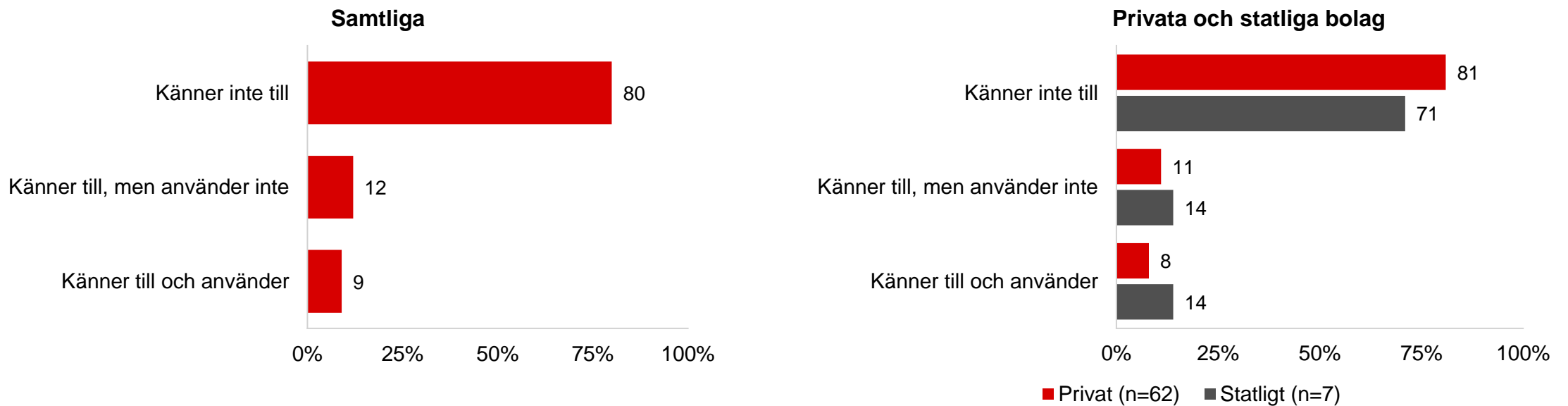
Transportansvariga anser att företaget arbetar aktivt med insatser för trafiksäkerhet, särskilt privata bolag

I vilken grad instämmer du, utifrån din roll i organisationen, med följande påståenden?

Var femte transportansvarig känner till Trafikverkets stödmaterial

Känner du till Trafikverkets stödmaterial för Trafiksäkra verksamheten?

Köra i tjänsten

**Företagens insatser för ökad trafiksäkerhet
vid resor i tjänsten och egna transporter**

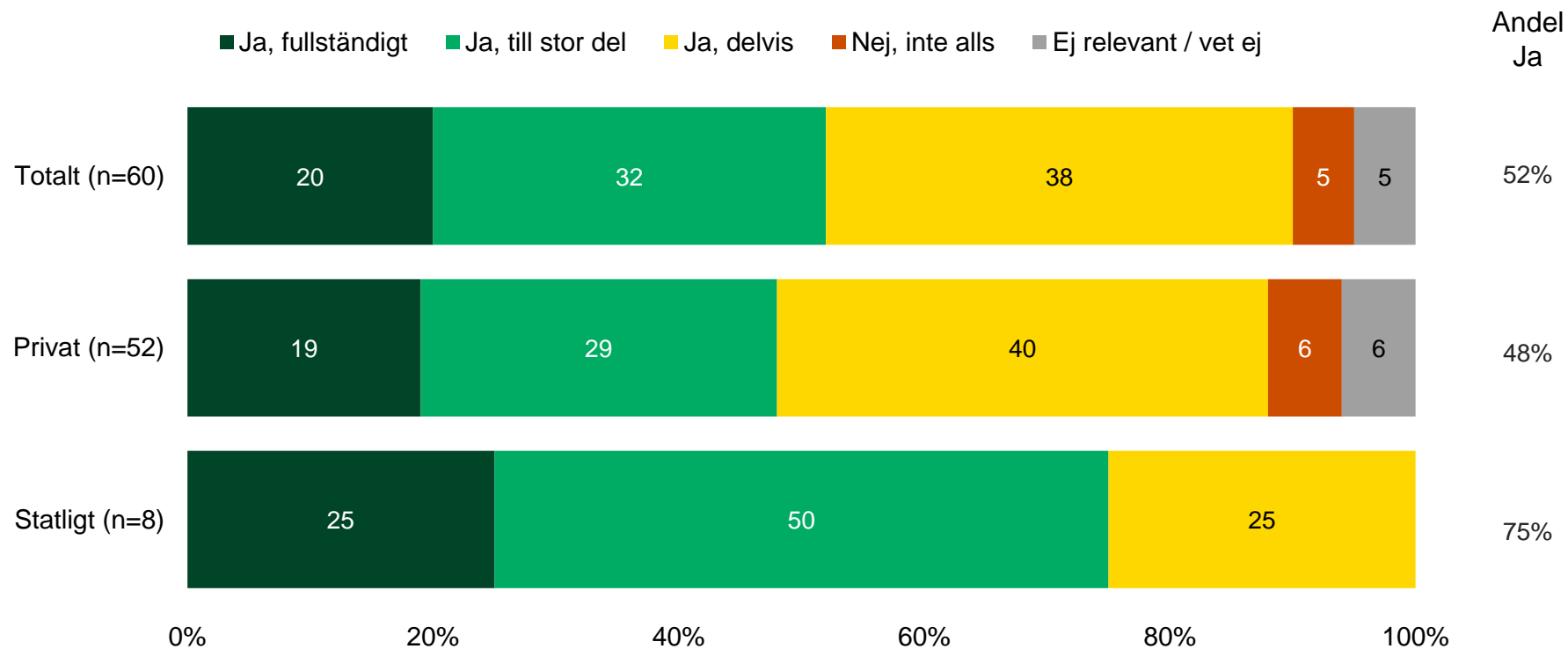
Resor i tjänsten samt egna gods- och varutransporter

- Så gott som samtliga HR-ansvariga, 98 procent, uppger att företagets medarbetare genomför resor i tjänsten.
- 45 procent anger att deras företag utför egna gods- och varutransporter.
 - Bland privata bolag uppgår andelen till 46 procent och bland statliga bolag till 38 procent.
- Större privata företag (minst 200 anställda) tenderar i något lägre grad göra egna gods- och varutransporter, jämfört med företag med färre anställda.

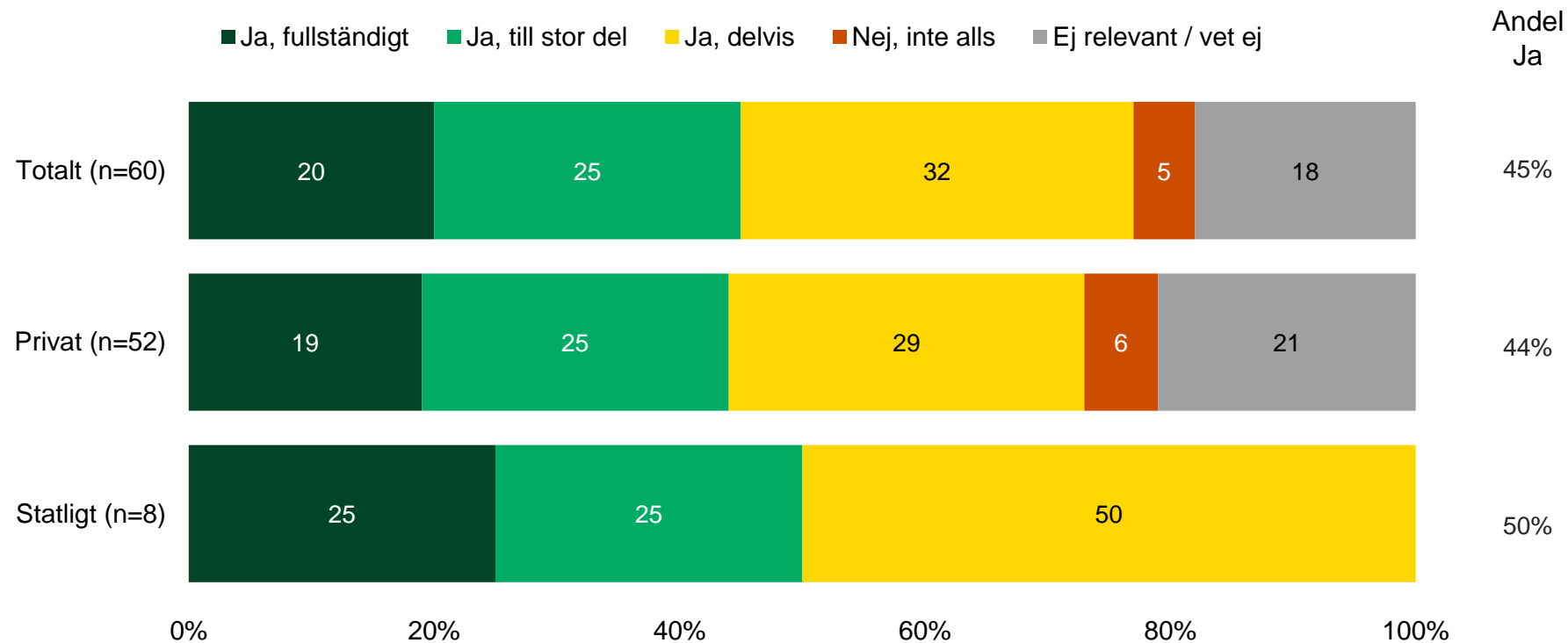
Hälften av företagen uppger att de i hög grad har policy och riktlinjer för trafiksäkerhet gällande medarbetares resor i tjänsten

Har företaget policy och riktlinjer som anger arbetsgivarens syn på trafiksäkerhet för medarbetarnas resor i tjänsten? (köra/cykla till möten och mellan arbetsställen)

Nästan hälften har i hög grad policy och riktlinjer för trafiksäkerhet gällande medarbetares körningar för transporter

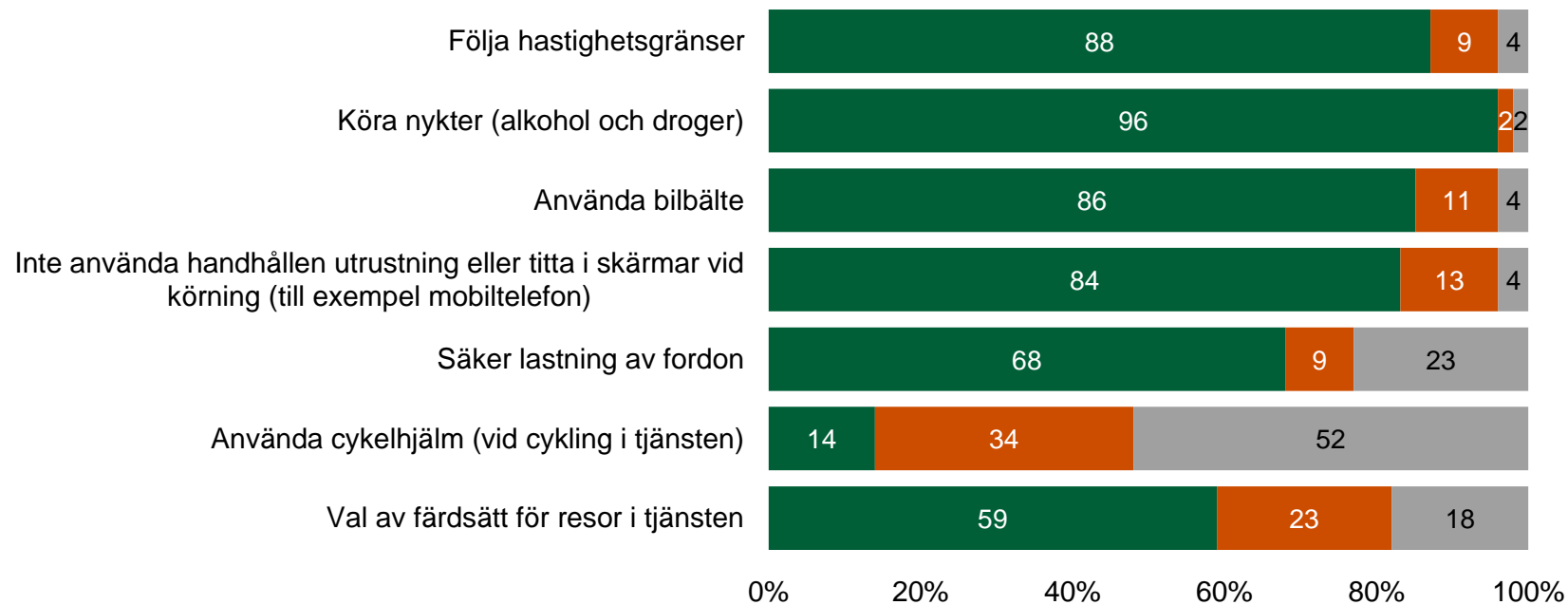
Har företaget policy och riktlinjer som anger arbetsgivarens krav på trafiksäkerhet för de körningar som medarbetare gör för transporter?

Krav i policy/riktlinjer finns främst gällande att köra nykter, följa hastighetsgränser och använda bilbälte

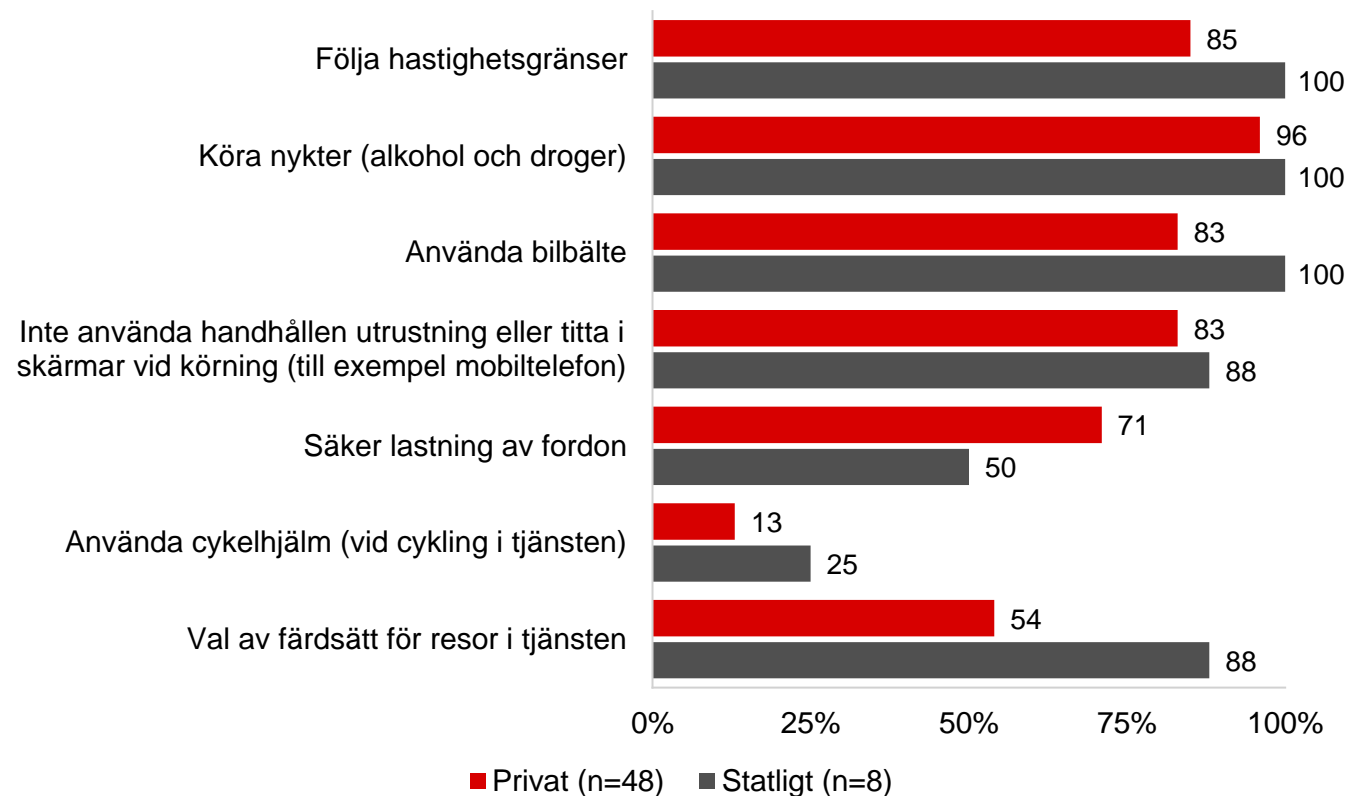
Inom vilka av följande områden finns det krav i företagets policy/riktlinjer för resor i tjänsten och/eller vid transporter?

■ Ja ■ Nej ■ Ej relevant/vet ej

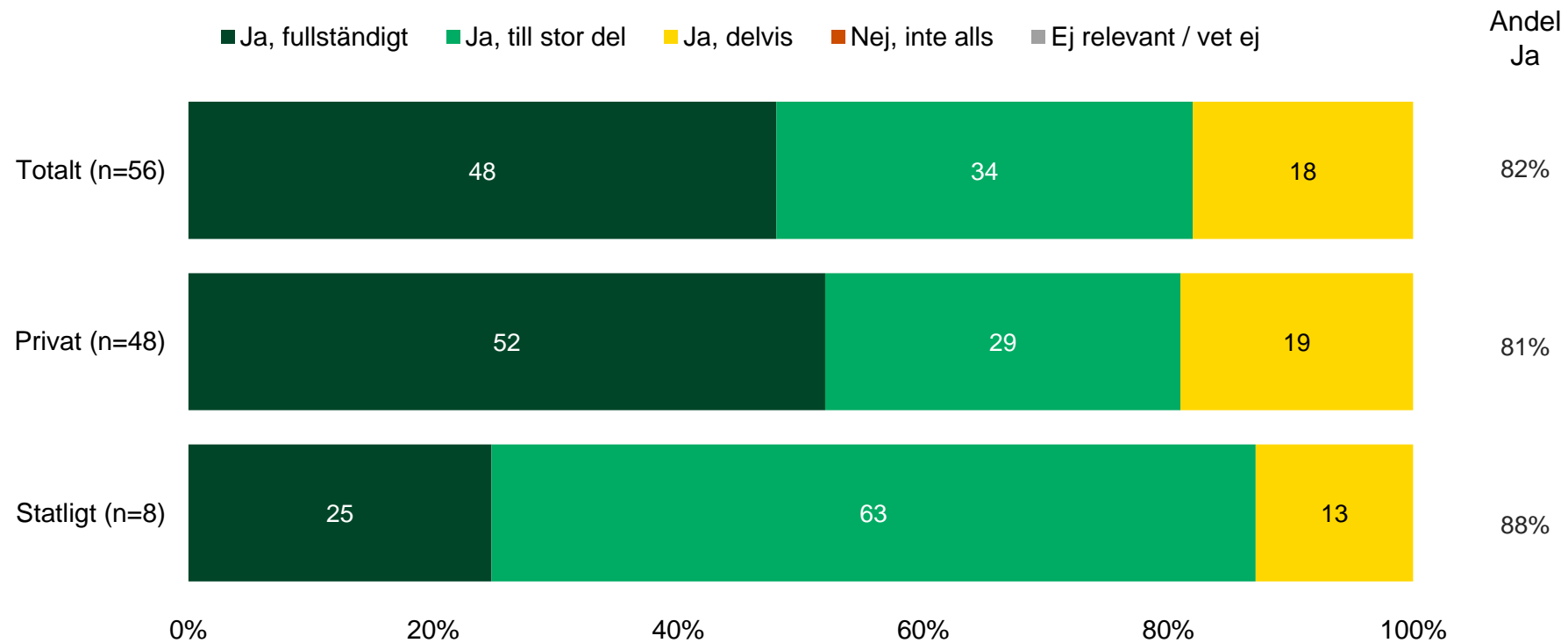
Statliga bolag tenderar att i något högre grad ställa krav i policy/riktlinjer jämfört med privata företag

Inom vilka av följande områden finns det krav i företagets policy/riktlinjer för resor i tjänsten och/eller vid transporter? Andel som svarat ja

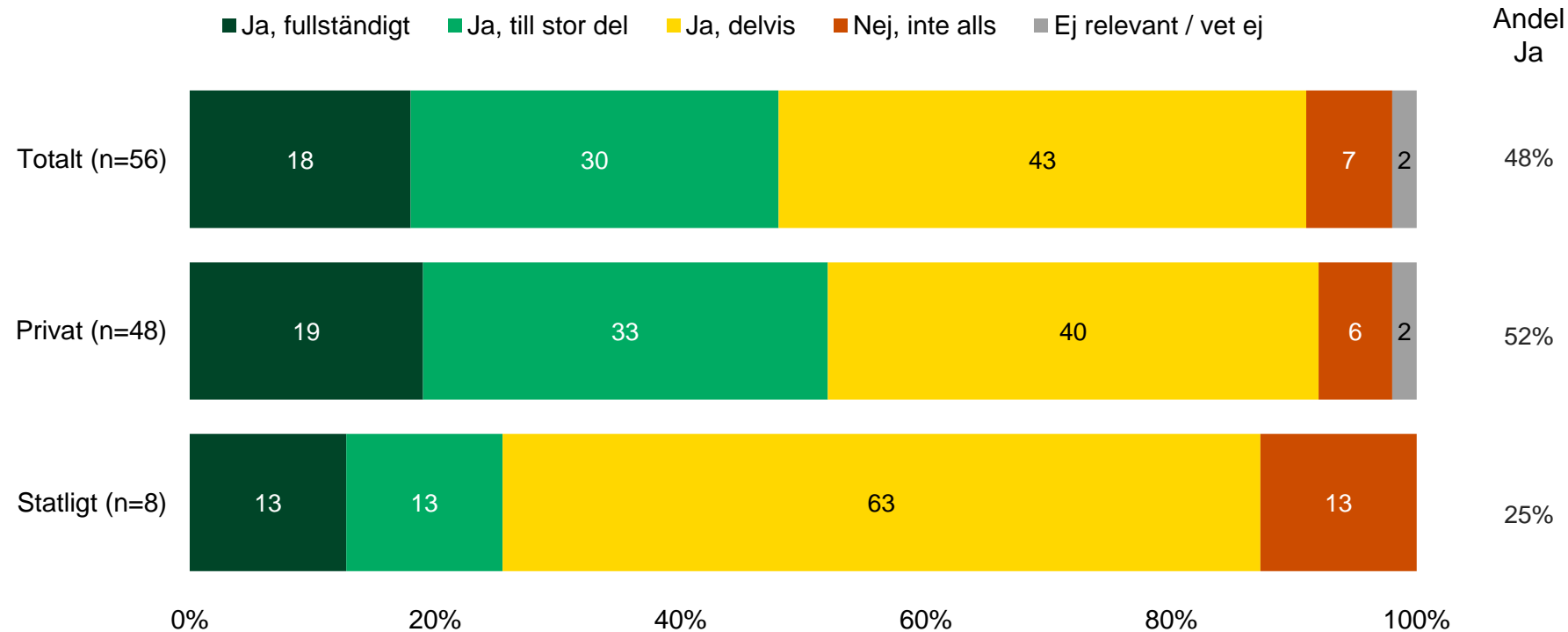
De flesta företag har rutiner för att informera medarbetare

Har företaget rutiner för att informera medarbetare om policy och riktlinjer?

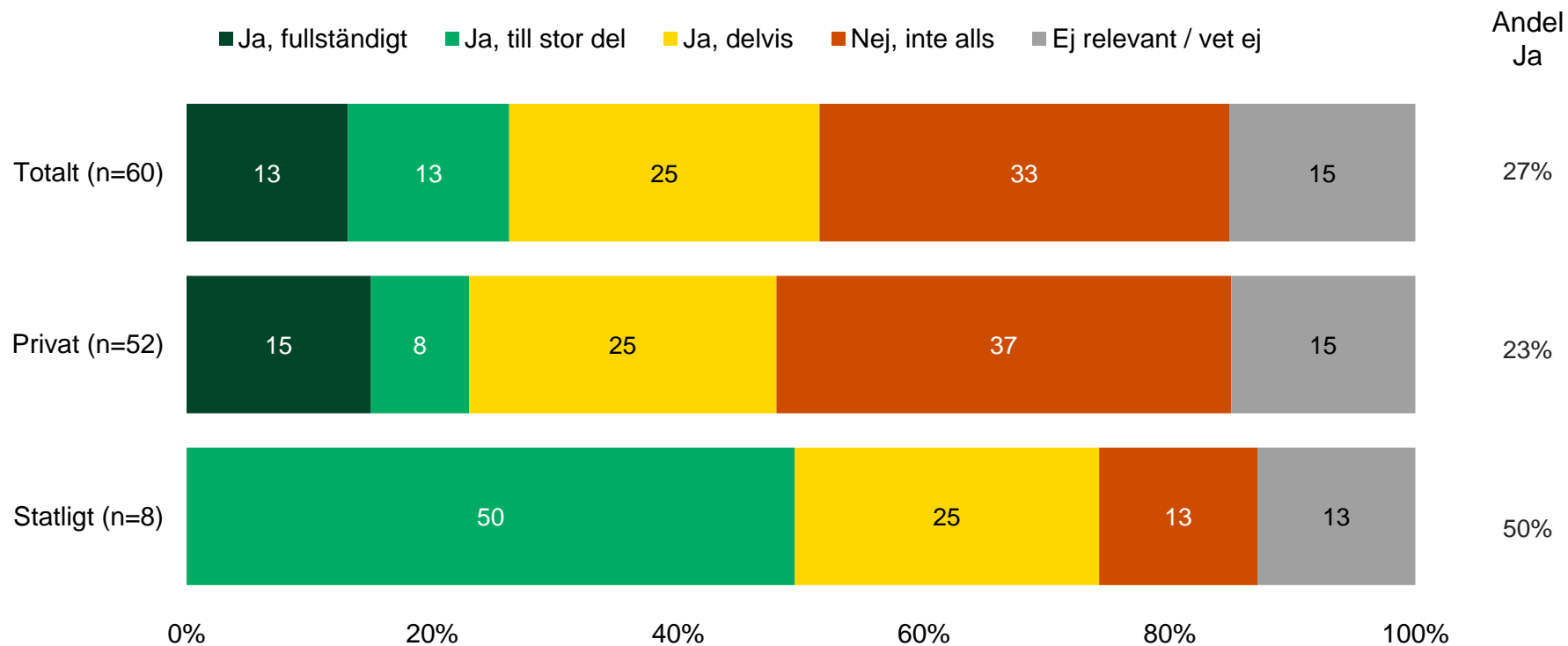
Kännedomen om policy och riktlinjer följs upp, men bland flertalet endast delvis

Följer företaget upp kännedomen om policy och riktlinjer för att köra/resa i tjänsten?

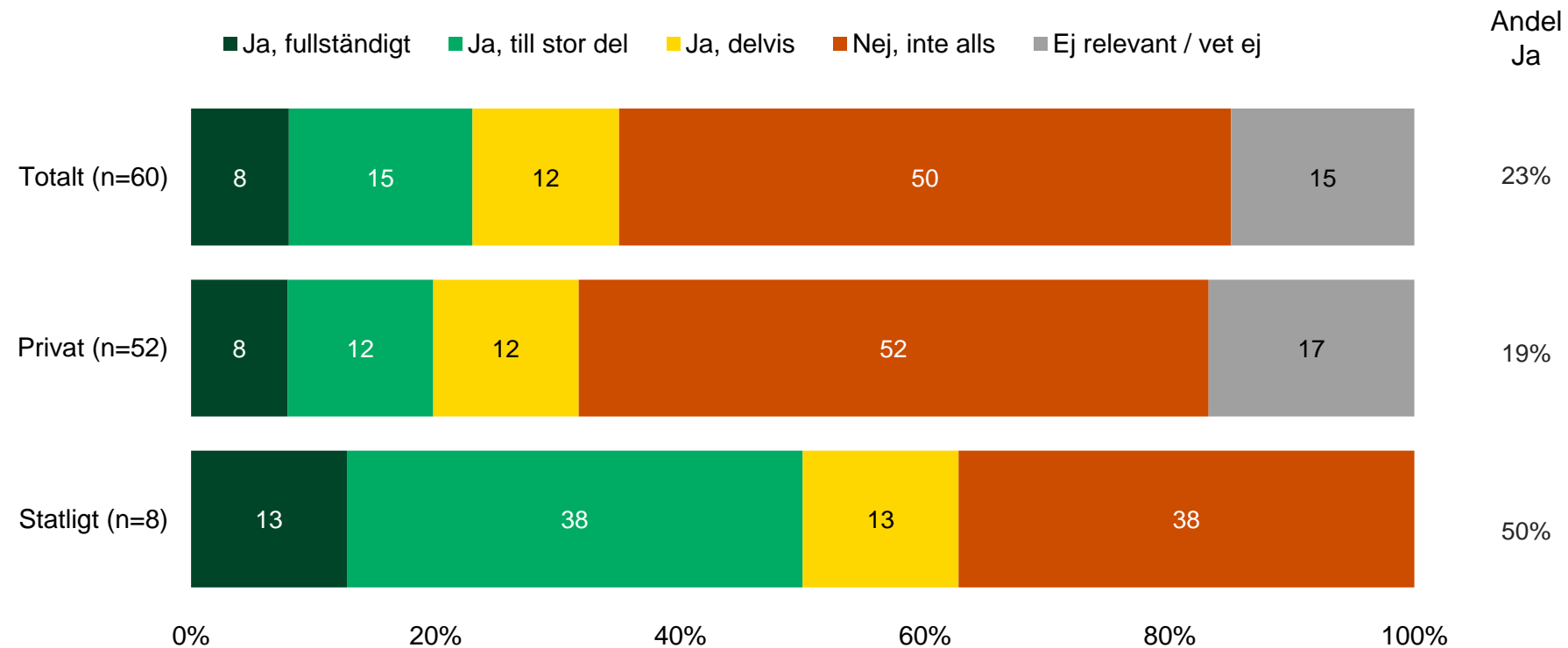
Dialog och utbildning ordnas i varierande grad bland företagen

Ordnar företaget dialog, utbildning och liknande aktiviteter för de medarbetare som arbetar i företagets verksamheter där man kör mycket i tjänsten?

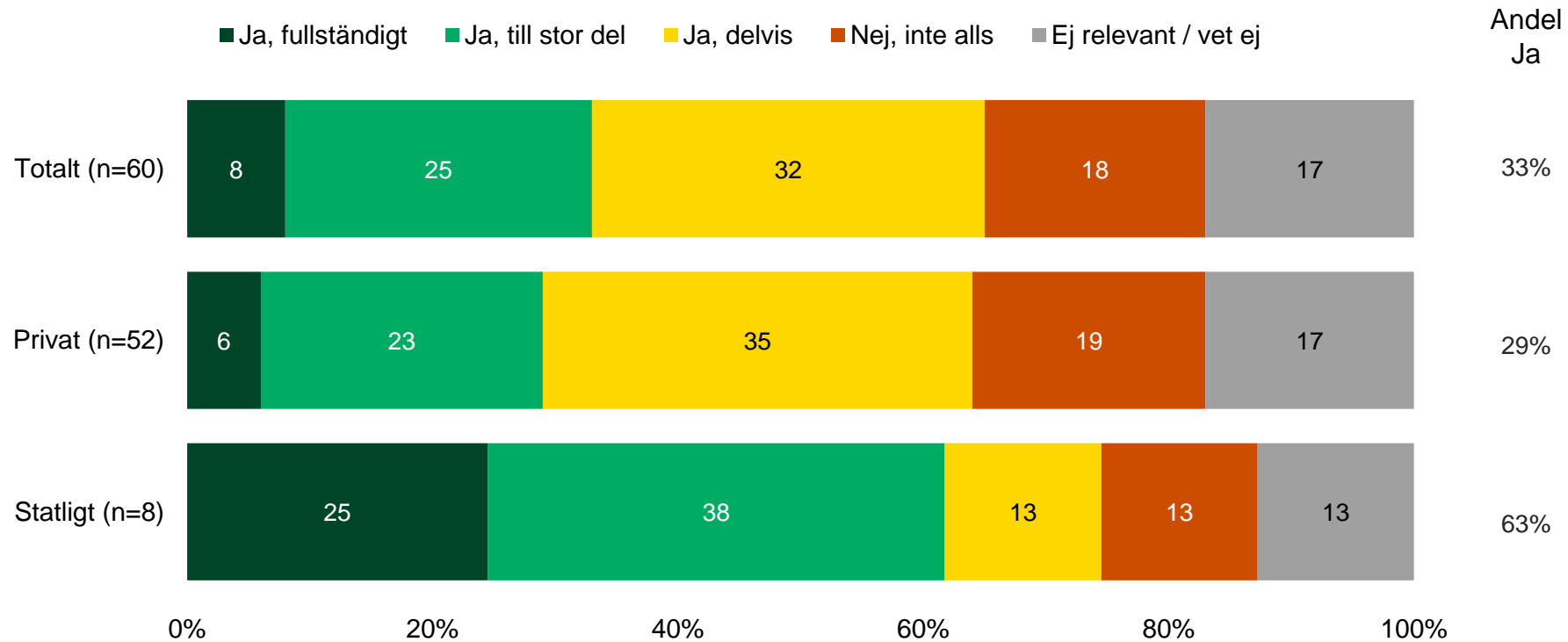
Många företag genomför inte uppföljning av hastighetsefterlevnaden

Genomför företaget uppföljning av hastighetsefterlevnaden för medarbetarnas resor i tjänsten?

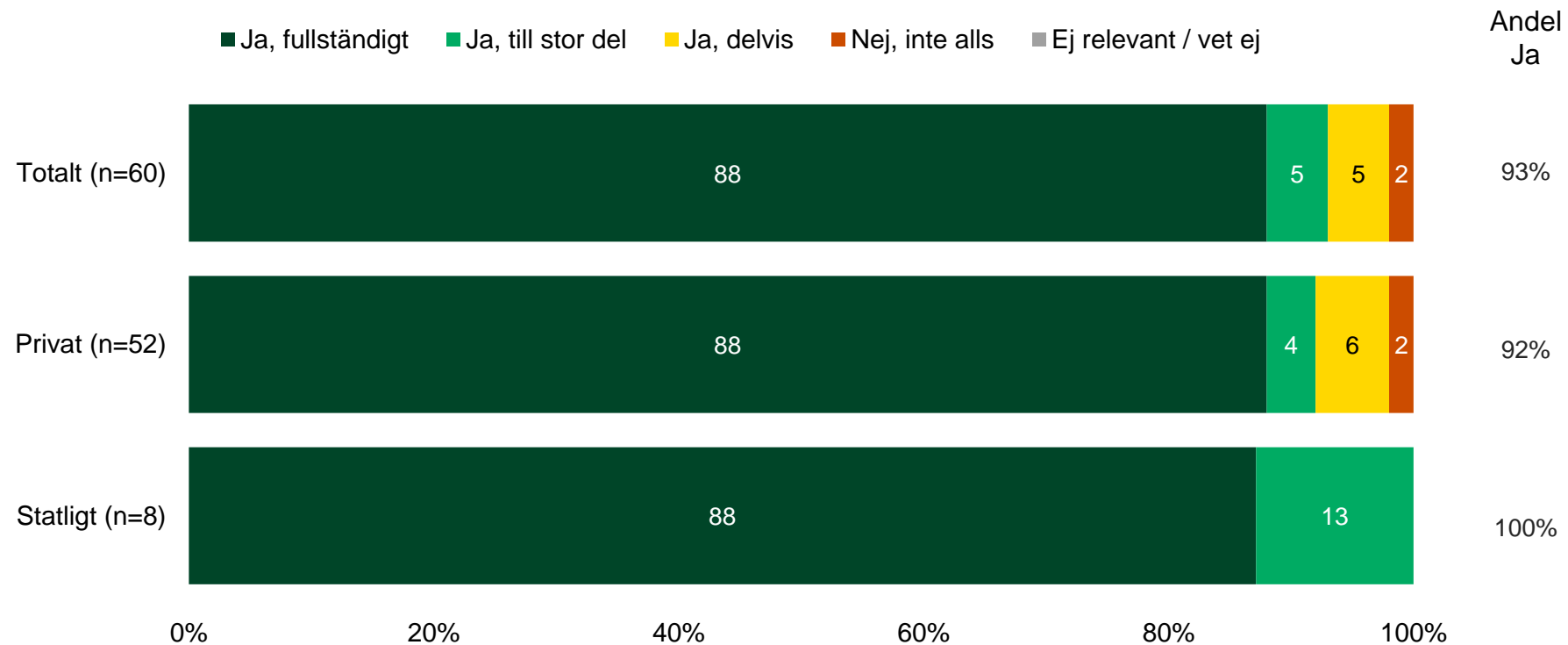
Varierande i vilken grad företagen har arbetssätt som inkluderar trafiksäkerhetsrisker i arbetsmiljöarbetet

Finns arbetssätt för att inkludera trafiksäkerhetsrisker i det systematiska arbetsmiljöarbetet?
(för de verksamheter i företaget där medarbetarna kör/cyklar i tjänsten)

Så gott som samtliga har system med rutiner för händelserrapportering

Finns system med rutiner för att undersöka, dokumentera och rapportera olyckor och tillbud?
(händelserrapportering)

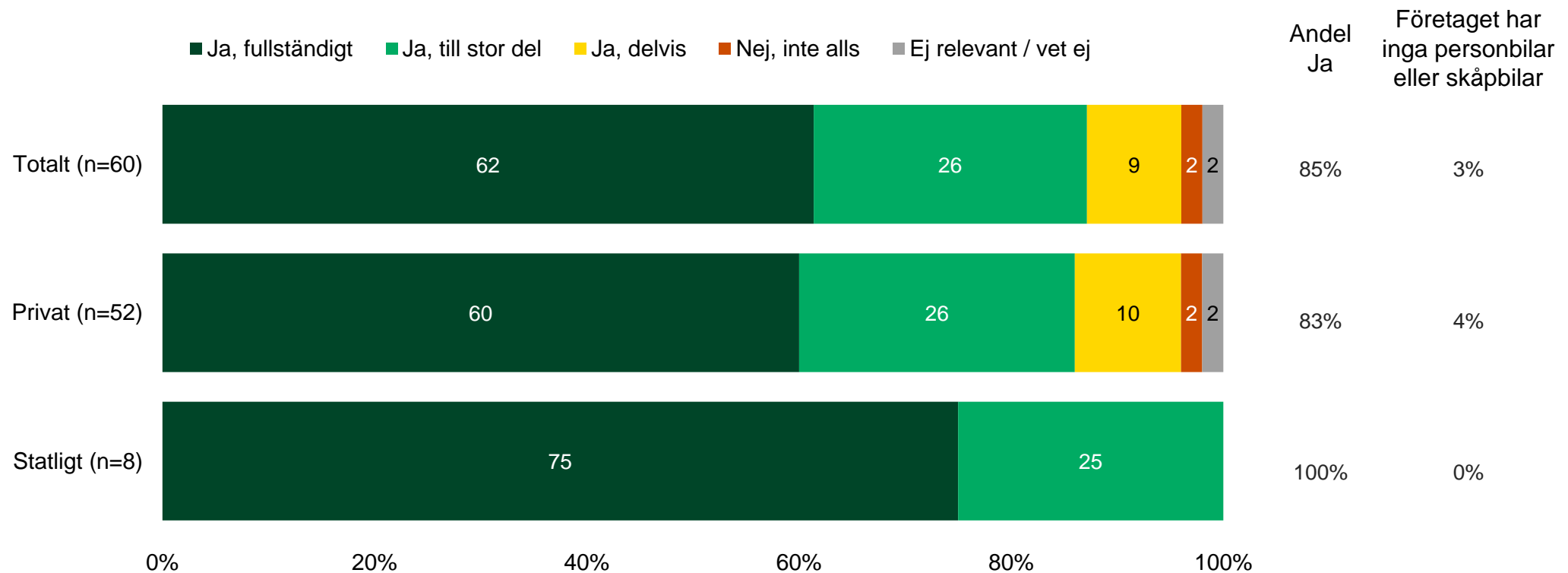

Företagens fordon

Företagens krav på egna fordonen vad gäller trafiksäkerhet

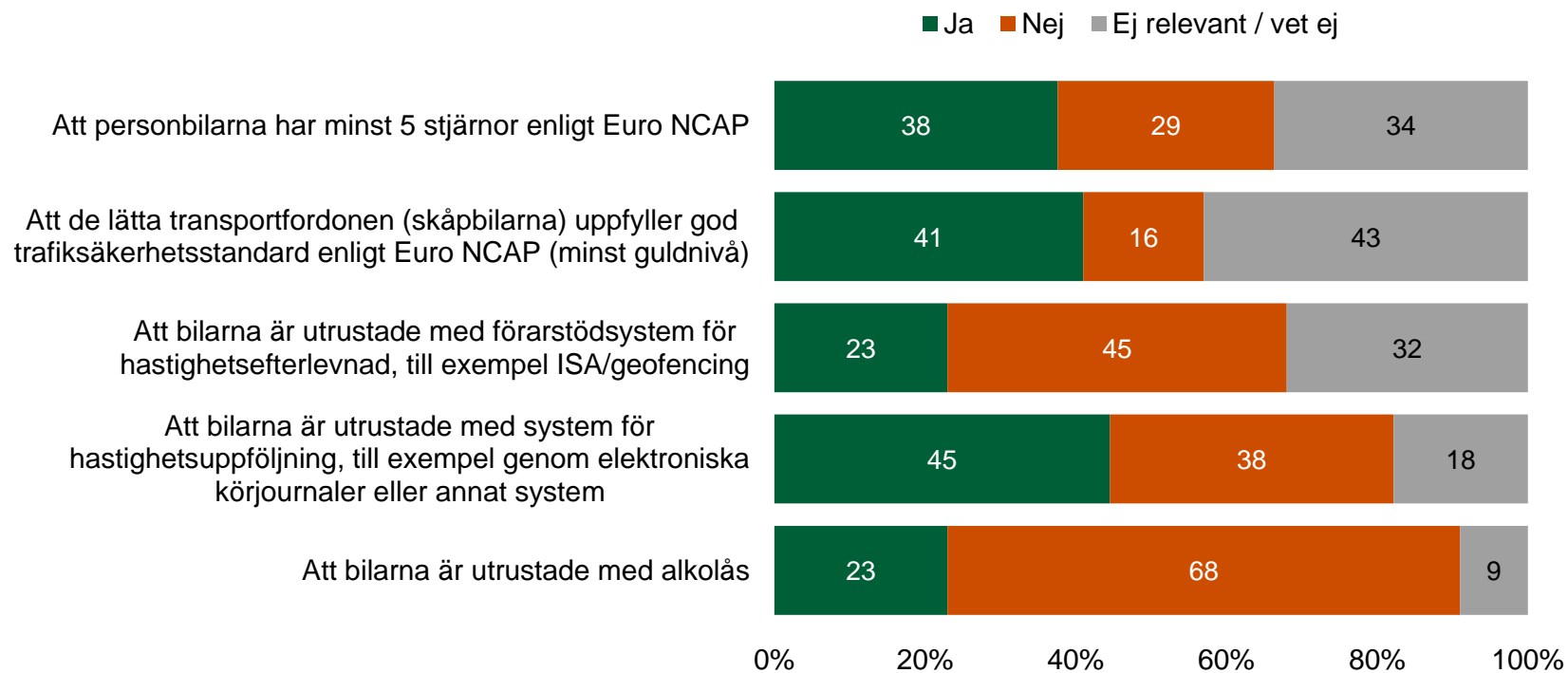
De allra flesta företag ställer trafiksäkerhetskrav på köpta/leasade bilar

Ställer företaget trafiksäkerhetskrav på de personbilar eller lätta transportfordon (skåpbilar) som köps in eller leasas av företaget?

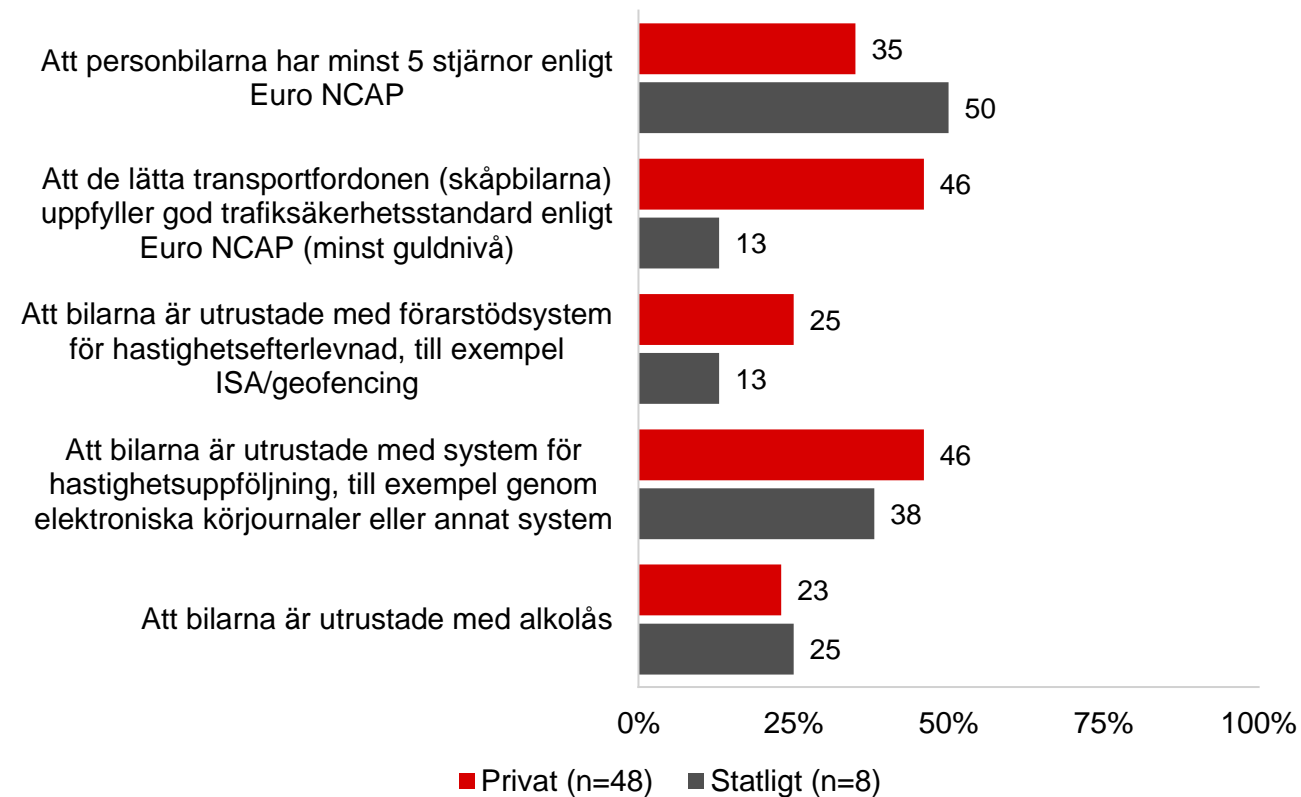
Krav ställs främst på att bilarna har system för hastighetsuppföljning samt viss nivå enligt Euro NCAP

Vilka av följande krav ställs på företagets personbilar/skåpbilar?

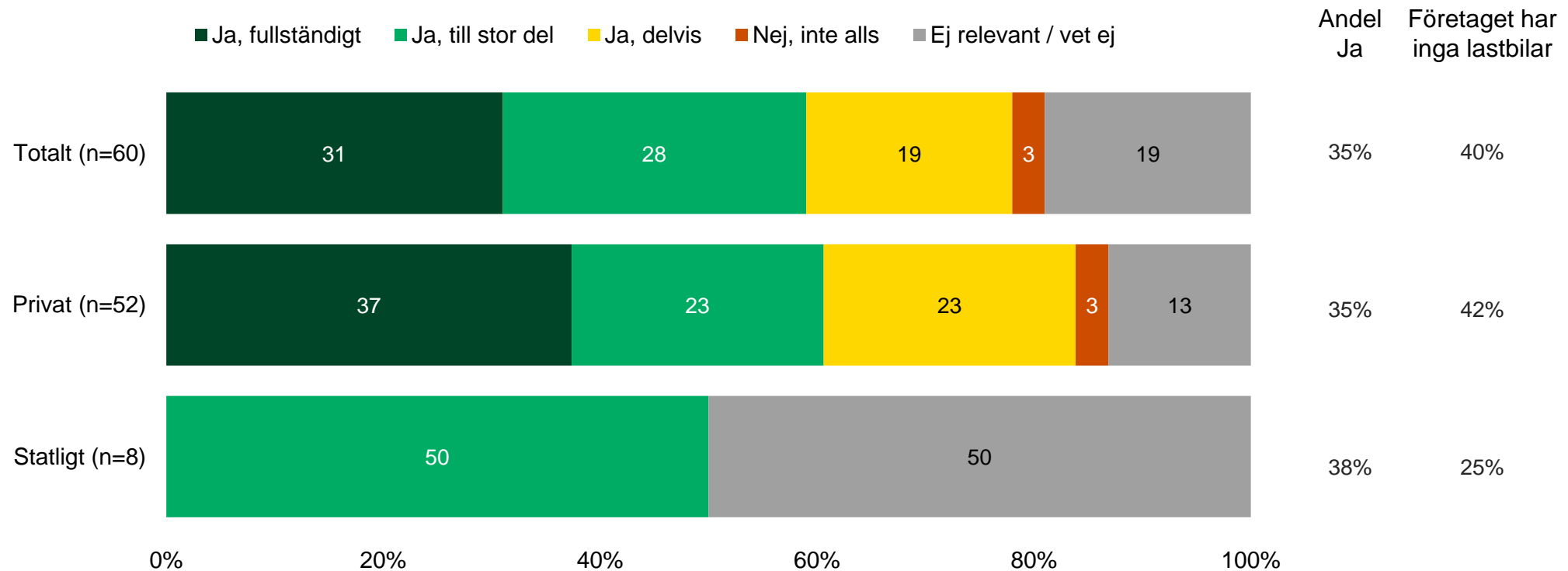
Skillnader mellan privata och statliga bolag

Vilka av följande krav ställs på företagets personbilar/skåpbilar?
Andel som svarat ja

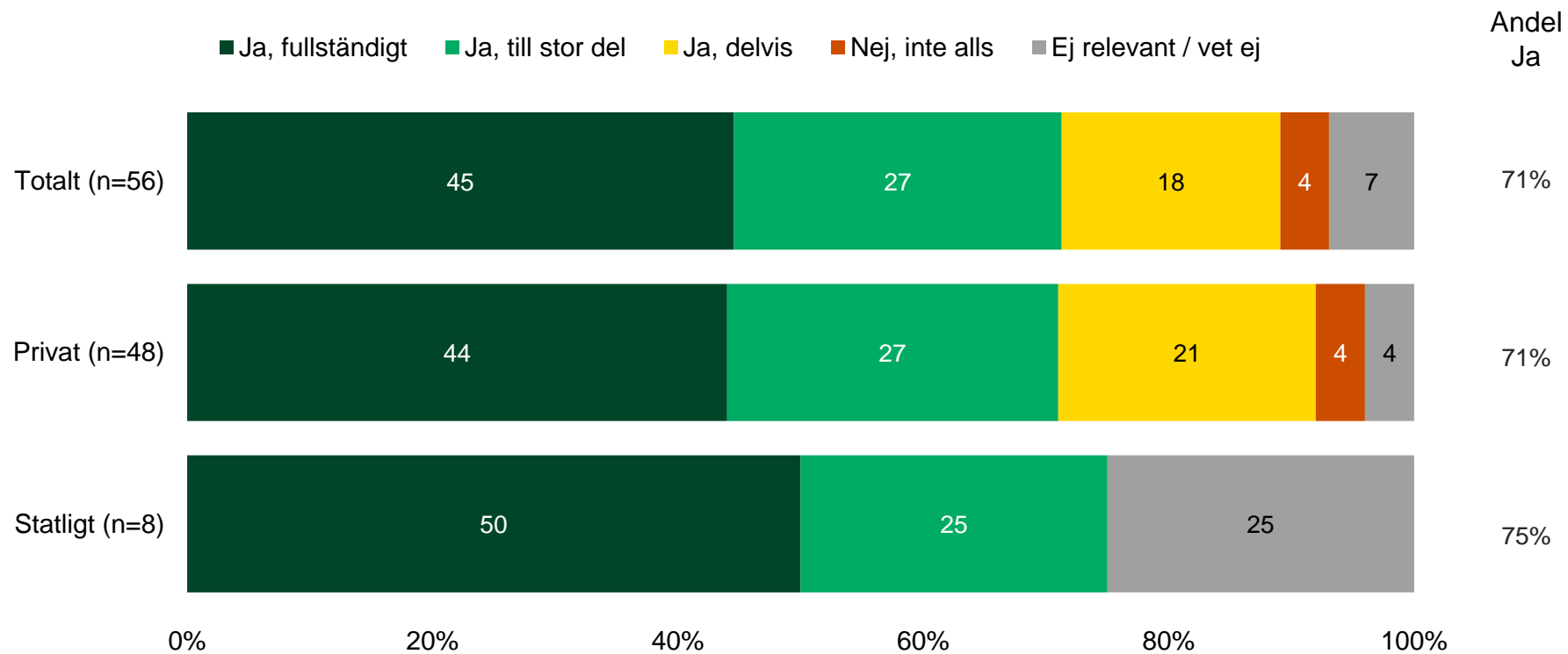
Bland de företag som har lastbilar är det vanligt att trafiksäkerhetskrav ställs på fordonen

Ställer företaget trafiksäkerhetskrav på de lastbilar (lätt och tunga) som används vid transporter som utförs i egen regi av bolagets verksamheter?

Ställda trafiksäkerhetskrav följs upp i hög utsträckning

Följer företaget regelbundet upp hur väl företagets fordonsflotta uppfyller ställda trafiksäkerhetskrav?

Transportupphandling

**Företagens krav på trafiksäkerhet vid köp av gods- och varutransporter
eller av varor som transporteras**

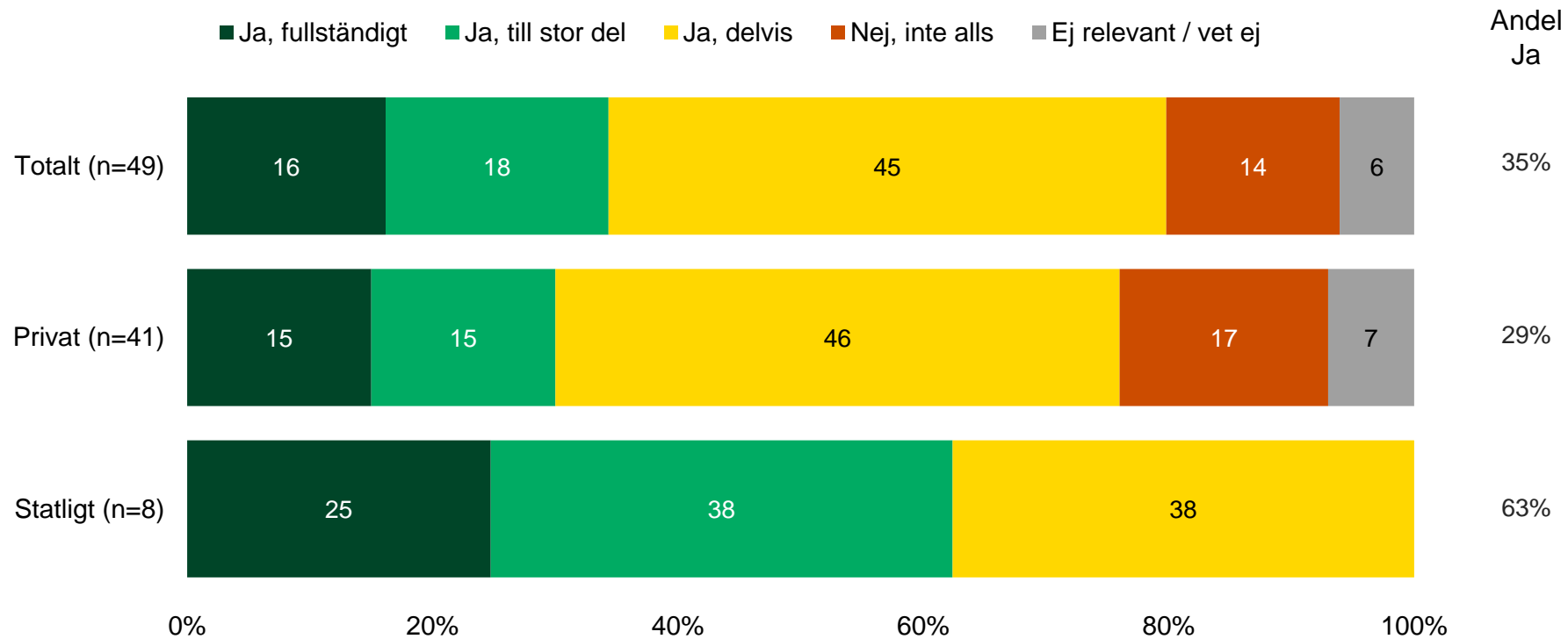
Köp av gods- och varutransporter

- De flesta företag, 73 procent, uppger att företaget köper gods- och varutransporter eller varor som transporteras.
 - Bland privata bolag uppgår andelen till 69 procent och bland statliga bolag till 100 procent.
- Större privata företag (minst 200 anställda) tenderar i något högre grad köpa in gods- och varutransporter eller varor som transporteras (80 procent), jämfört med företag med färre anställda.

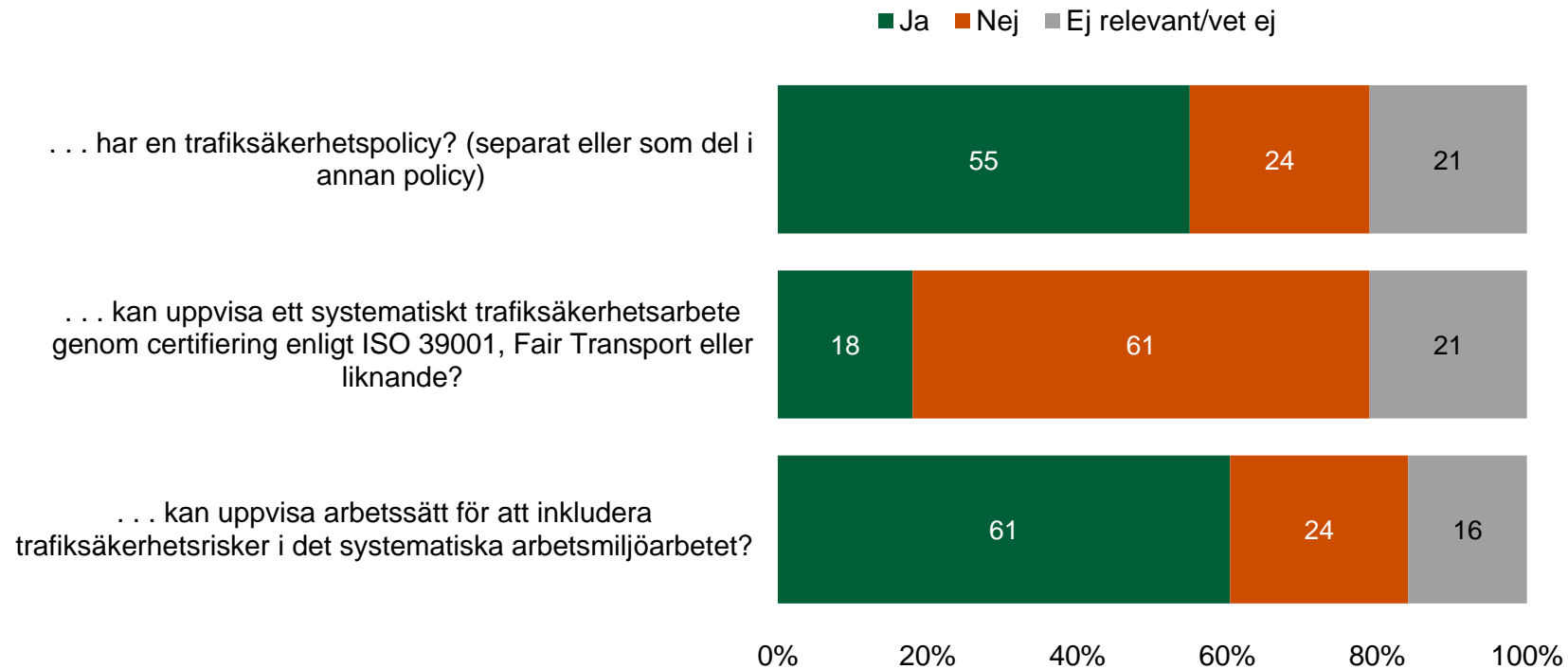
Många företag ställer till viss del trafiksäkerhetskrav på leverantörerna

Ställer företaget trafiksäkerhetskrav på leverantörer av gods-/varutransporter?

Krav ställs främst på att leverantören har trafiksäkerhetspolicy samt att risker är inkluderade i arbetsmiljöarbetet

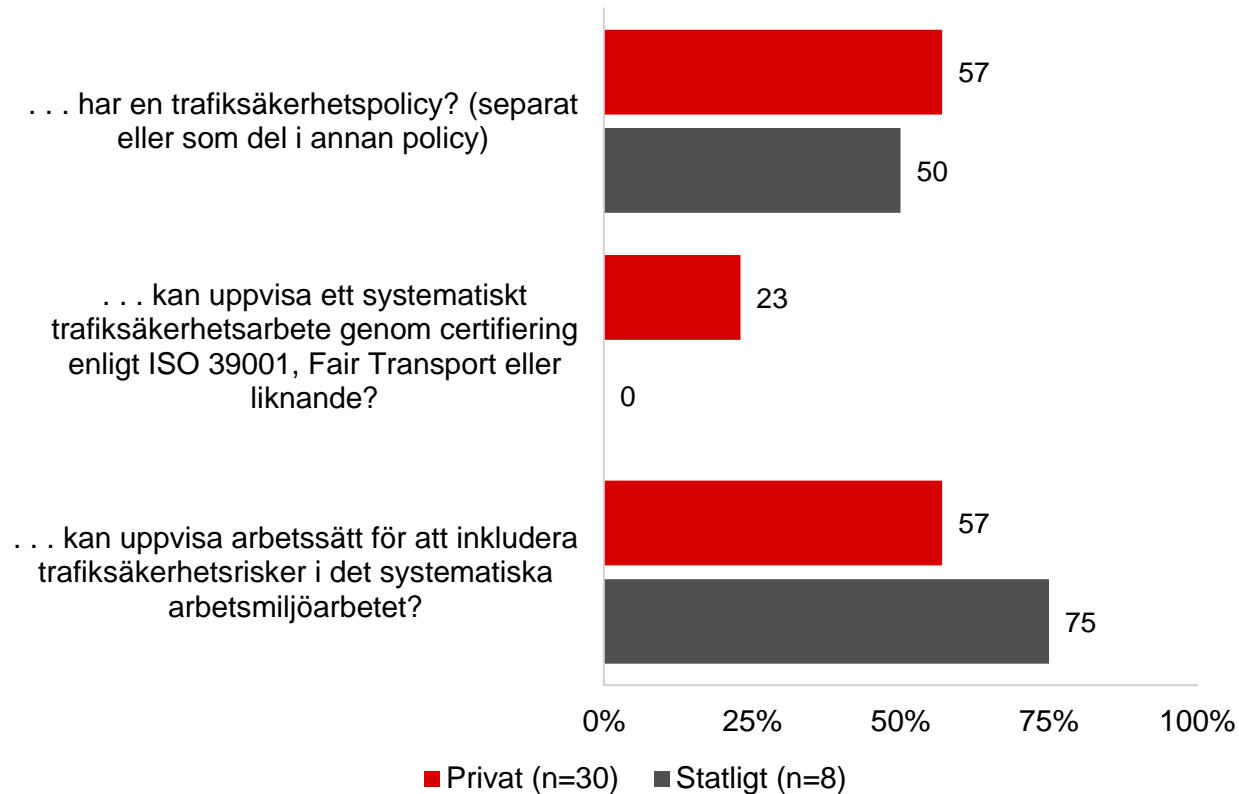
Ställer företaget krav på att leverantörer av gods-/varutransporter . . .

Skillnader mellan privata och statliga bolag

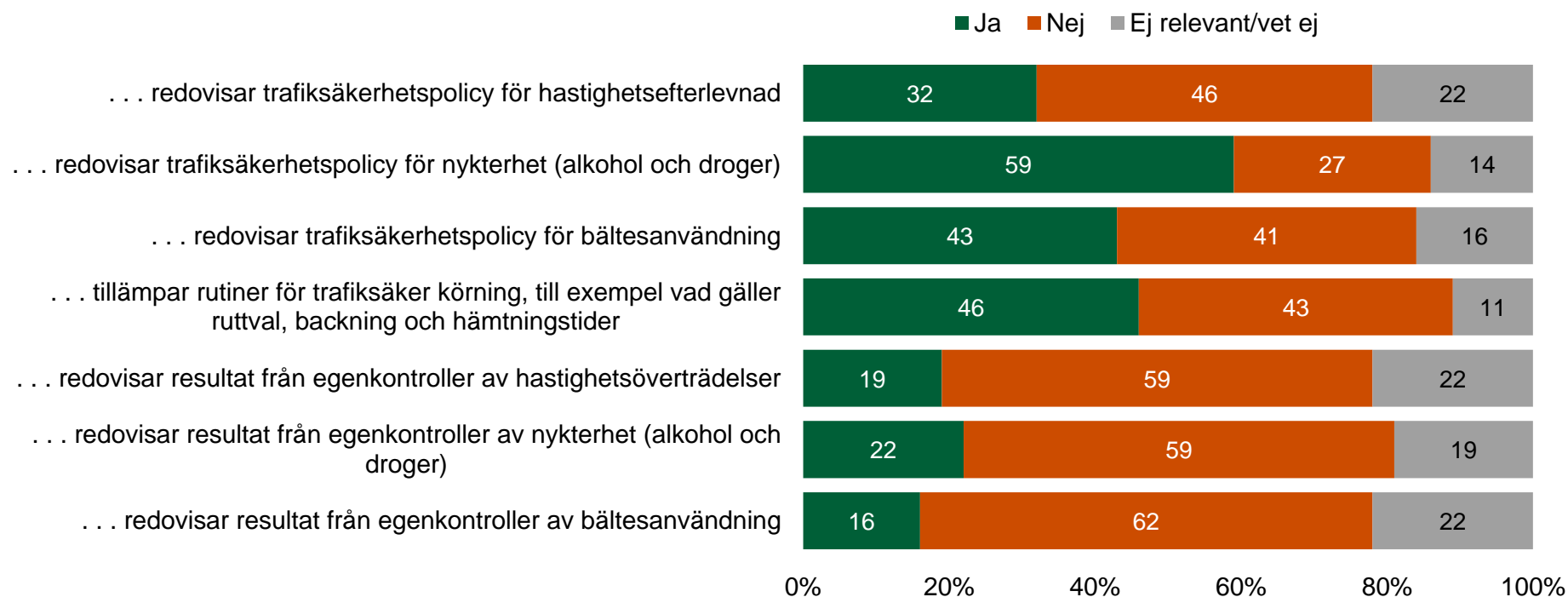
Ställer företaget krav på att leverantörer av gods-/varutransporter . . .

Andel som svarat ja

En majoritet ställer krav att leverantören redovisar policy för nykterhet

Vilka av följande krav ställs på leverantörer av gods-/varutransporter vad gäller transporten? Att leverantören . . .

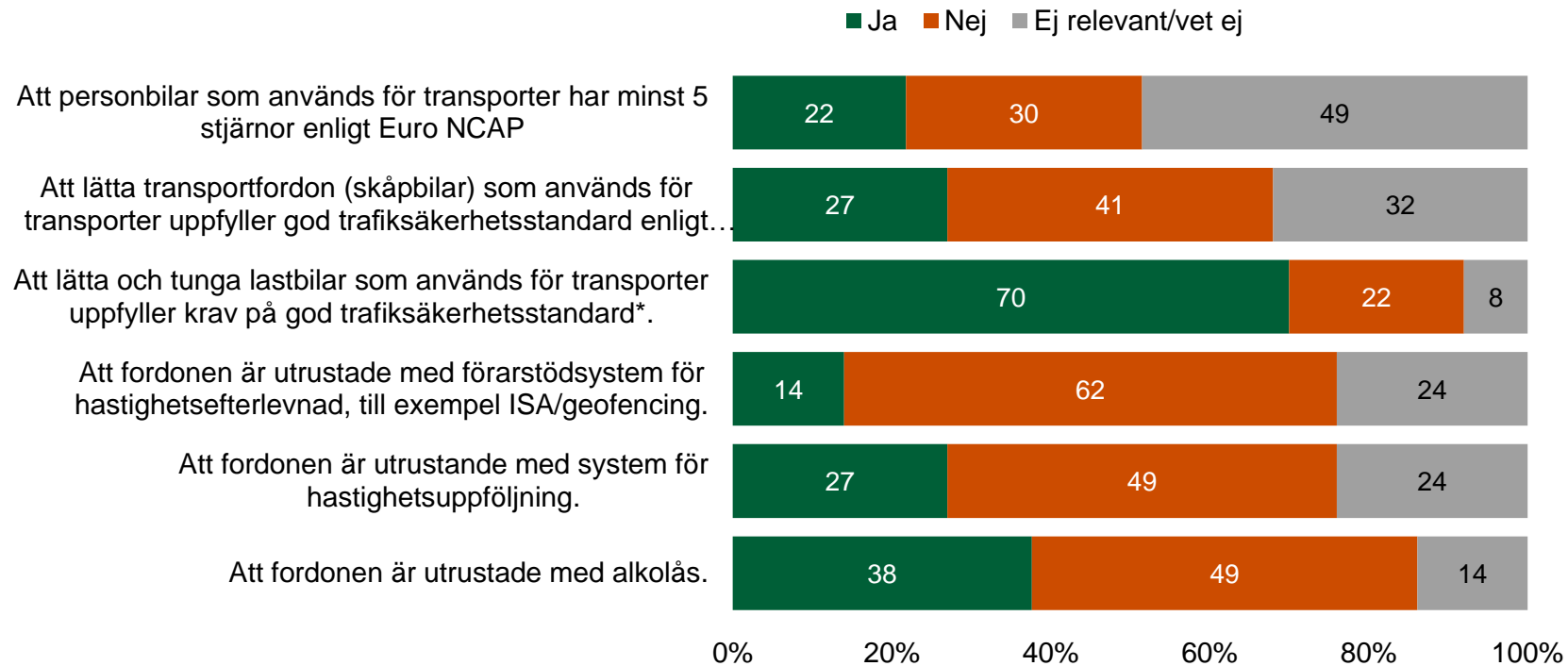
Skillnader mellan privata och statliga bolag

Vilka av följande krav ställs på leverantörer av gods-/varutransporter vad gäller transporten? Att leverantören . . .
Andel som svarat ja

Många har krav att leverantören ska uppfylla god trafiksäkerhetsstandard för lätta och tunga lastbilar

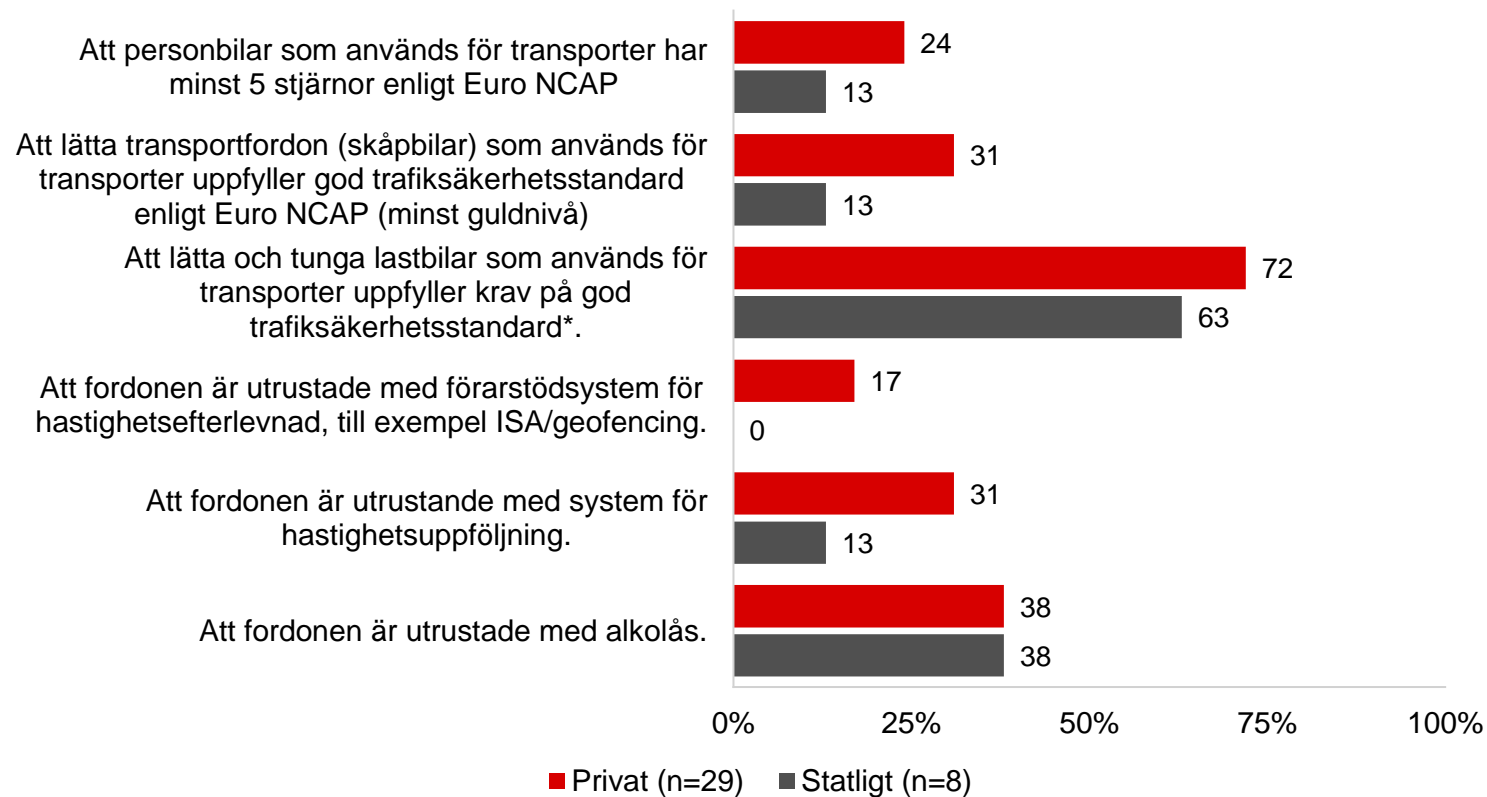
Vilka av följande krav ställs på leverantörer av gods-/varutransporter vad gäller fordonen?

Skillnader mellan privata och statliga bolag

Vilka av följande krav ställs på leverantörer av gods-/varutransporter vad gäller fordonen?

Andel som svarat ja

Bakgrundsinformation

Bakgrundsinformation

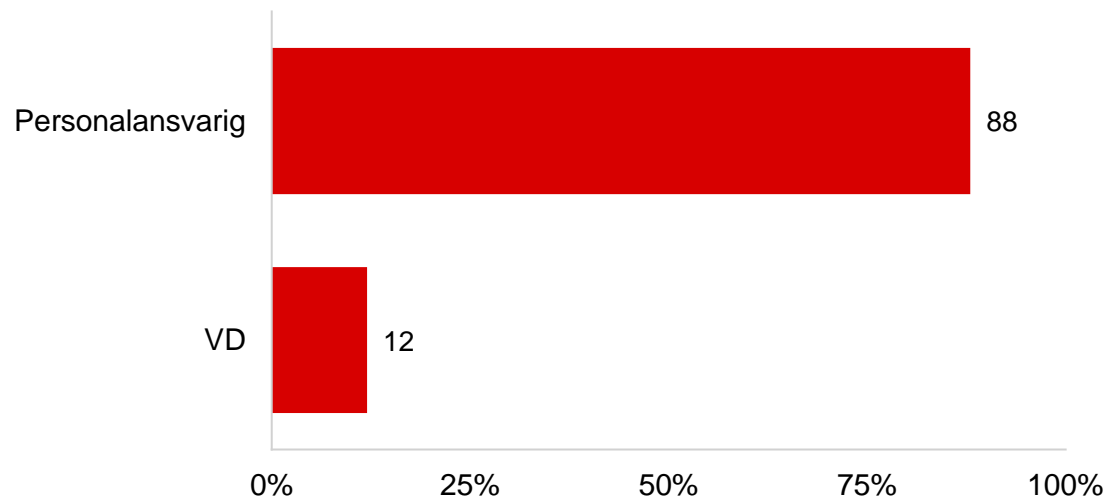
Branscher	Bruttourval bolag	Antal svar HR	Antal svar Transport
Jordbruk, skogsbruk och fiske	5	0	1
Utvinning av mineral	5	2	3
Tillverkning	50	6	13
Försörjning av el, gas, värme och kyla	5	1	0
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	5	2	2
Byggverksamhet	35	9	8
Detaljhandel, handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar	50	11	9
Transport och magasinering	50	9	20
Fastighetsverksamhet	10	1	0
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	35	9	3
Vård och omsorg samt sociala tjänster	50	7	6
Statliga bolag	30	9	8
Totalt	330	66	73

Bransch- och urvalsindelning

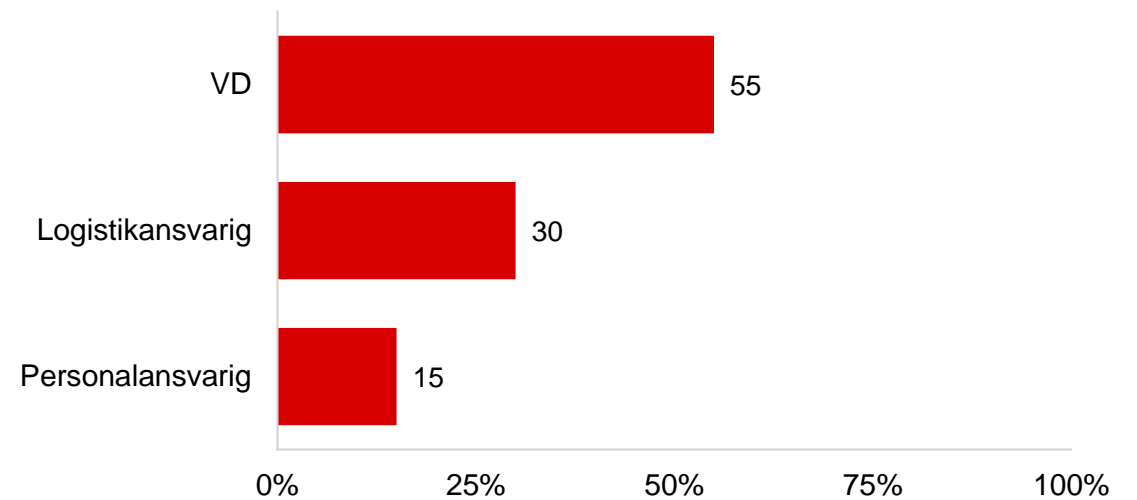
- I tabellen till vänster redovisas de branscher* med transporter som valts ut att delta i undersökningen.
- Totalt har 30 privata bolag med minst 200 anställda samt 270 privata bolag med minst 50 anställda valts ut slumpmässigt. Storleken på bruttourvalet per bransch är anpassat utifrån branschens storlek sett till antal ingående företag.
- I kategorin Statliga bolag har 30 statligt ägda bolag med transporter valts ut att ingå i undersökningen.
- För varje företag har två enkäter skickats, dels för HR och dels Transportupphandling. I tabellen redovisas antal svar per enkättyp.

Bakgrundsinformation

Roll hos respondenter som besvarat enkät för HR:

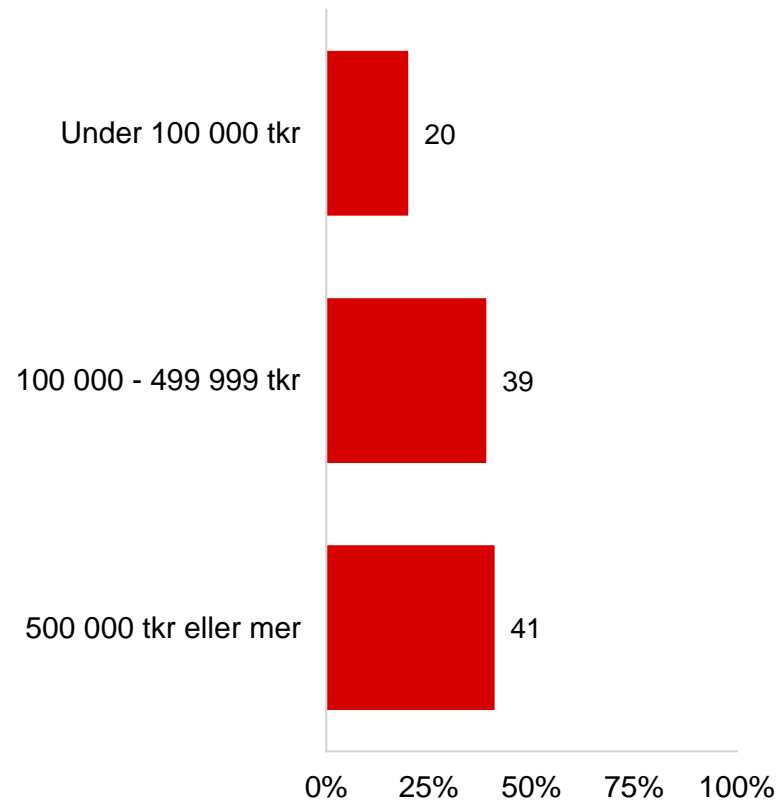

Roll hos respondenter som besvarat enkät för Transportupphandling:

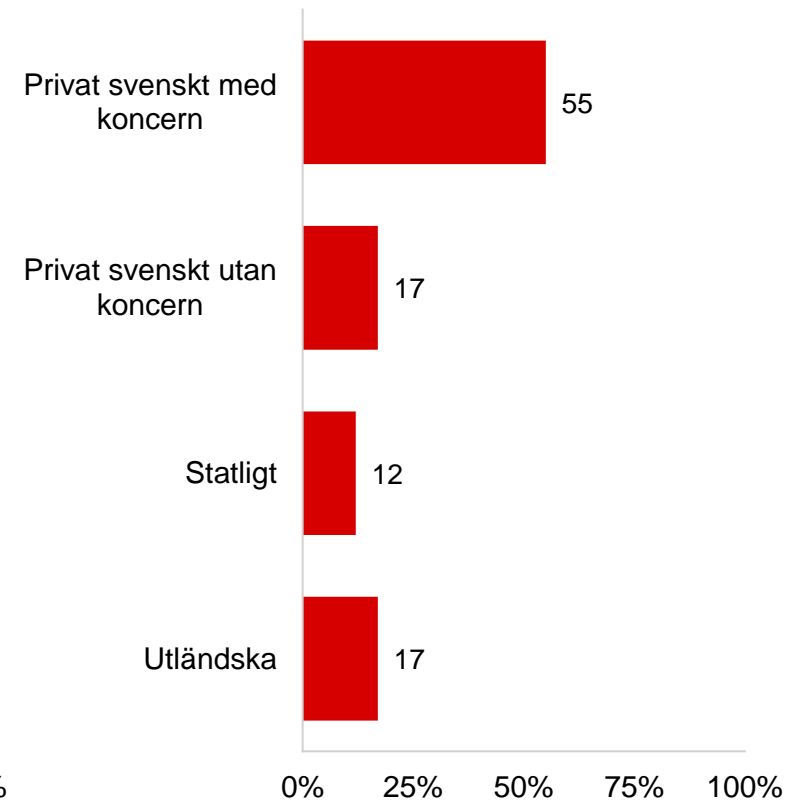

Bakgrundsinformation

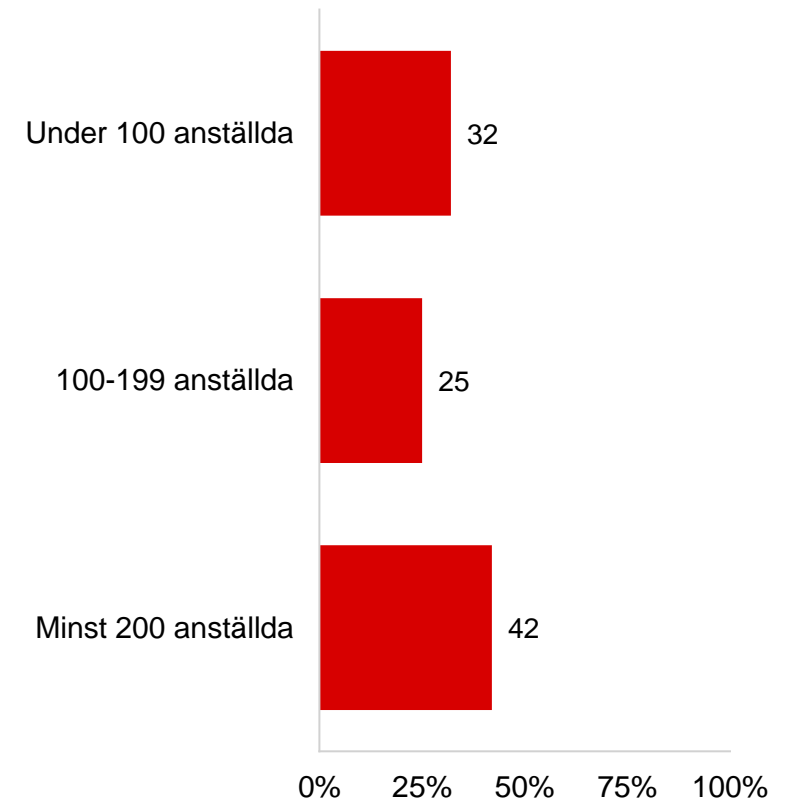
Omsättning*:

Ägartyp:

Antal anställda:

Dokumentet: Aktörsundersökning inom trafiksäkerhet väg 2024:
Företag som arbetsgivare och transportköpare.

Konfidentialitetsnivå: 1 Ej känslig

Trafikverkets diarienummer: TRV 2025/70623

Medverkande:

Anna Västå, Kund och informationshantering
Fredrik Gustafsson, Trafiksäkerhet väg Samverkan
Hanna Wennberg, Trafiksäkerhet väg Samverkan
Anders Johansson, Origo Group

Kontaktperson: Fredrik Gustafsson

Publikationsnummer: 2025:140
ISBN: 978-91-8045-504-6

Dokumentdatum: 2025-06-16